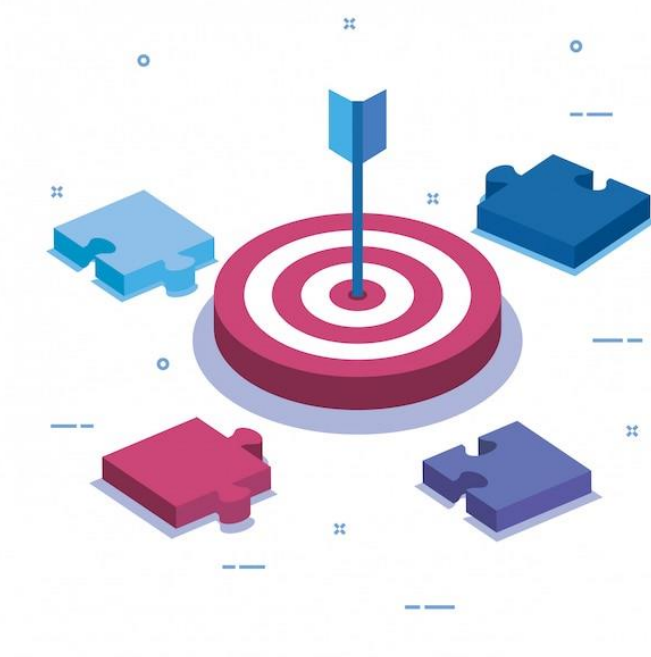

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁOWICZA
NA LATA 2015-2023
- ZA 2021 ROK -**

Łowicz, maj 2022 r.

Strategia Rozwoju Miasta, to długookresowy plan działania określający strategiczne cele rozwoju, przyjmujący kierunki i priorytety działania (cele operacyjne i zadania realizacyjne), a także alokację środków finansowych, które są niezbędne dla realizacji przyjętych celów i zadań.

Cele strategiczne miasta zostały sprecyzowane w 10 programach strategicznych. Dla każdego programu określono pakiet zadań strategicznych koniecznych do realizacji dla osiągnięcia zamierzonych celów. Monitoring strategii prowadzony jest w układzie rocznym i przedstawiany Radzie Miejskiej w Łowiczu na posiedzeniach komisji stałych oraz sesji Rady.

Bazując na części diagnostycznej strategii (tj. analizie SWOT) oraz określonych misji miasta ujętych w celach strategicznych w perspektywie najbliższych lat, Urząd Miejski w Łowiczu w 2021 roku realizował zadania w sposób następujący:

CEL STRATEGICZNY I.

***Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta
w celu zwiększenia zamożności i efektywnego
zwalczania bezrobocia***

PROGRAM STRATEGICZNY:

Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 1.

***Dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego
do potrzeb współczesnego rynku pracy***

Kształcenie zawodowe jest zadaniem Powiatu Łowickiego. Bazę szkół ponadpodstawowych tworzą placówki z których każda ma swą znaczącą tradycję i wypracowany przez lata profil kształcenia, niemniej jednak rokrocznie oferta edukacyjna jest wnikliwie analizowana, tak, by w jak najbardziej optymalny sposób odpowiadać na preferencje uczniów stojących przed wyborem dalszej drogi edukacji.

Dane o strukturze szkolnictwa zawodowego – kierunki (grupy) kształcenia:

- technik ekonomista;
- technik rachunkowości;
- technik spedytor;
- technik handlowiec;
- technik programista;
- technik agrobiznesu;
- technik informatyk;
- technik inżynierii środowiska i melioracji;

- technik logistyk;
- technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki;
- technik technologii żywności;
- technik żywienia i usług gastronomicznych;
- mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- technik mechatronik;
- technik informatyk;
- technik elektryk;
- technik mechanik;
- technik pojazdów samochodowych;
- technik budownictwa;
- technik automatyzacji sterowania ruchem kolejowym;
- technik mechanik lotniczy;
- mechanik pojazdów samochodowych;
- kierowca mechaniczny;
- elektryk;
- fryzjer;
- sprzedawca;
- monter mechatronik;
- lakiernik samochodowy;
- blacharz samochodowy;
- ślusarz;
- operator obrabiarek skrawające;
- operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych;
- operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych;
- monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie;
- murarz-tylnik;
- betoniarz-zbrojarz;
- operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego;
- cukiernik;
- piekarz;
- przetwórcza mięsa;
- kucharz;
- fotograf.

CEL STRATEGICZNY I.

***Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta
w celu zwiększenia zamożności i efektywnego
zwalczania bezrobocia***

PROGRAM STRATEGICZNY:

Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 2.

Promocja nauki

a) Przyznanie stypendiów naukowych dla najzdolniejszych uczniów przez Burmistrza Miasta Łowicza za rok szkolny 2020/2021

Wysokość stypendiów zróżnicowano w zależności od osiągniętych wyników w nauce dla uczniów mieszkających na terenie Łowicza oraz wydzielono oddzielną pulę dla uczniów łowickich szkół mieszkających poza miastem, na tzw. stypendia dyrektorskie.

Łączna liczba złożonych wniosków – 187

Liczba złożonych wniosków ze szkół:

- Szkoła Podstawowa nr 1 – 48 wniosków
- Szkoła Podstawowa nr 2 – 32 wnioski
- Szkoła Podstawowa nr 3 – 31 wniosków
- Szkoła Podstawowa nr 4 – 24 wnioski
- Szkoła Podstawowa nr 7 – 37 wniosków
- Pijarska Szkoła Podstawowa Królowej Pokoju – 15 wniosków

Wśród tych wniosków zostało wybranych:

1. 4 laureatów i finalistów konkursów kuratorskich wśród dzieci mieszkających na terenie Łowicza – 380 zł.
2. 5 tzw. „Perełek”, tj. uczniów, którzy na koniec roku szkolnego mieli bardzo wysokie średnie i osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich bądź międzynarodowych – 300 zł.
3. 36 uczniów, którzy osiągnęli wyniki dużo wyższe od ustalonych do zakwalifikowania wg kryteriów – 220 zł.
4. 112 uczniów mieszkających w Łowiczu spełniających kryteria zawarte w Uchwale Rady Miejskiej, średnia 5,50 dla klas IV-VI; 5,0 dla klas VII, VIII oraz 32 dzieci uczących się w łowickich szkołach, a mieszkających poza Łowiczem, tzw. stypendia dyrektorskie - 180 zł.

Stypendia od strony finansowej:

- Miasto Łowicz – 61 000,00 zł
- Z poza budżetu Miasta Łowicza – 12 560,00 zł
- łącznie: 73 560,00 zł

b) Konkurs na najlepszą pracę dyplomową (licencjacką, inżynierską, magisterską, doktorancką) dotyczącą problematyki związanej z Miastem Łowiczem

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową (licencjacką, inżynierską, magisterską, doktorancką), dotyczącą problematyki związanej z Miastem Łowiczem, zwany dalej Konkursem zainicjowany został przez Burmistrza Miasta Łowicza i realizowany jest przez Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Celem konkursu jest upowszechnienie dziedzictwa kulturowego Łowicza, promocja badań dotyczących zagadnień społecznych i gospodarczych związanych z historią i dniem współczesnym Miasta Łowicza oraz wyróżnienie i nagrodzenie autorów najlepszych prac z tych dziedzin.

W roku 2021 przeprowadzono edycję zaległą z roku 2020 wstrzymaną wówczas z uwagi na panującą pandemię Covid-19. Do konkursu zgłoszono 7 prac.

Przy ocenie pracy został wzięty pod uwagę poziom merytoryczny, dobór źródeł, pogłębiona analiza zjawisk związanych z tematyką konkursu, samodzielność formułowania wniosków, komunikatywność przekazu, jak i walory popularyzatorskie. Komisja konkursowa przyznała **dwa wyróżnienia w wysokości 500 zł każde** w XVII edycji Konkursu na najlepszą pracę dyplomową dotyczącą problematyki związanej z Miastem Łowiczem.

I otrzymała Weronika Mońka-Chwała - praca dyplomowa pt.: *„Łowicka muzyka tradycyjna- ewolucja stylu na przykładzie źródeł archiwalnych oraz autorskich kompozycji inspirowanych łowickim folklorem”*.

II Patrycja Walędzik-Wawrzyńczak - praca dyplomowa pt.: *„Zawartość całkowita oraz wybrane formy pierwiastków śladowych w glebach technogenicznych ukształtowanych na hałdzie „Czerwona Góra” w Łowiczu”*

Ponadto udział w konkursie wzięły: Sylwia Majewska, Aleksandra Dobrzyńska, Maja Gabrysiak, Kinga Owczarek, Marta Boczek

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

***Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności
zasobów ludzkich***

ZADANIE 3.

***Stymulowanie jakości kształcenia oraz wspomaganie
jakościowego rozwoju szkolnictwa***

a) Realizacja projektu unijnego „Erasmus Plus” w szkołach podstawowych

Szkoła podstawowa nr 2 oraz Szkoła Podstawowa nr 3 w Łowiczu w latach 2019 – 2021 uczestniczą w projekcie unijnym Erasmus Plus skierowanym do uczniów w/w szkół.

Kwota dofinansowania dla SP 2 to 31 766,00 Euro; zaś dla Szkoły Podstawowej 3 – 22 350,00 Euro; 80 % uzyskanych środków w/w szkoły otrzymały w roku szkolnym 2019/2020, natomiast pozostałe 20 %, musi zabezpieczyć organ prowadzący, jednakże szkoły otrzymają zwrot po złożeniu raportu końcowego w 2021 roku. Źródło pozyskanych środków – Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE), Narodowa Agencja Programu Erasmus+.

Celem projektu jest m.in. doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym przez uczniów, uświadamianie im potrzeby nauki języków obcych, poznawanie kultury innych krajów, tradycji, obyczajów itp.

b) „Nowa jakość edukacji w naszej łowickiej integracji”

Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu jest autorem i jednostką realizującą projektu pn. „Nowa jakość edukacji w naszej łowickiej integracji” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności, Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji, Poddziałanie XI.1.1 Edukacja przedszkolna.

Projekt realizowany był w okresie od 1 lipca 2019r. do 29 lipca 2021r. w Przedszkolu nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia” oraz Przedszkolu Integracyjnym nr 6 „Pod Świerkami”. Projekt został przygotowany po przeprowadzonej diagnozie potrzeb przygotowanej wspólnie z dyrektorami tych jednostek.

Całkowita wartość projektu wynosiła **1 011 882,54 zł**, w tym dofinansowanie **858 172,30 zł**, wkład własny niefinansowy **153 710,24 zł**. Projekt obejmował następujące zadania:

- zadania 1 - rozszerzenie oferty edukacyjnej o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów;

- zadanie 2 - doposażenie bazy dydaktycznej w specjalistyczny sprzęt, materiały i pomoce dydaktyczne;
- zadanie 3 - doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W ramach Zadania 1 organizowane były zajęcia dla wszystkich dzieci oraz zajęcia indywidualne dla dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Łączna liczba dzieci objętych wsparciem wynosi 301, w tym 44 dzieci niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY I:

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 1:

Wzmacnianie infrastruktury usług turystycznych

a) Funkcjonowanie Punktu Informacji Turystycznej znajdujący się na Placu Stary Rynek 3

W ramach realizacji celu strategicznego od 2017 roku uruchomiony został Miejski Punkt Informacji Turystycznej w celu obsługi ruchu turystycznego. Punkt Informacji Turystycznej zlokalizowany w kamienicy na Placu Stary Rynek 3 prowadzony jest przez pracowników Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu i sezonowego pracownika (studenta) na umowę zlecenie.

Całoroczny Miejski Punkt Informacji Turystycznej w Łowiczu, ze zwiększoną aktywnością w okresie sezonu turystycznego, funkcjonuje według poniższego harmonogramu:

- w sezonie letnim: od 1 czerwca do 30 września w godz. 8:00-16.00 od poniedziałku do piątku, w soboty i niedziele w godz. 10:00-18:00;
- poza sezonem letnim: od stycznia do 1 czerwca i od 1 października do 31 grudnia od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-16:00;

Podstawowym realizowanym zadaniem jest:

- 1) zapewnienie wysokiej jakości usług poprzez udzielanie wszechstronnej, dostosowanej do potrzeb i sytuacji klienta/turysty informacji o walorach i atrakcjach turystycznych gminy Miasto Łowicz oraz o infrastrukturze turystycznej;
- 2) gromadzenie i aktualizowanie baz informacyjnych dotyczących infrastruktury turystycznej;

- 3) dystrybucja i produkcja bezpłatnych dla turystów materiałów promocyjnych miasta typu: ulotki, foldery, mapy, przewodniki, pocztówki.
- 4) prowadzenie i administrowanie strony internetowej www.lowiczturystyczny.eu poświęconej informacji turystycznej dla odwiedzających Łowicz (baza lokalowa, gastronomiczna).

Głównym zadaniem pracowników Wydziału w zakresie prowadzenia informacji turystycznej jest doradzanie zainteresowanym osobom oraz informowanie ich o walorach i atrakcjach turystycznych Łowicza i regionu, o świadczonych usługach turystycznych (np. bazie lokalowej, gastronomicznej, ale także kulturalno-rozrywkowej), o warunkach klimatycznych, transporcie. W ramach obowiązków pracownicy udostępniają turystom indywidualnym i grupowym przewodniki, mapy, katalogi, rozkłady jazdy. Aby dobrze wywiązać się z tych zadań, gromadzone są odpowiednie informacje, które stale są uaktualniane. W tym celu nawiązywane są kontakty i współpracuje z właścicielami obiektów turystycznych, gastronomicznych, z przewodnikami turystycznymi, lokalnymi władzami. W 2021 w okresie letnim do punktu przybyło ponad 830 turystów z Polski oraz krajów zagranicznych.

b) Integracja różnych systemów transportu zbiorowego „Rowerowe Łódzkie”

W ramach m.in. wzmocnienia potencjału turystycznego miasta Łowicza w 2018 roku powstało 12 stacji rowerowych na 12 stanowisk z 96 rowerami miejskimi zlokalizowanych na gruntach będących własnością Gminy Miasto Łowicz: ul. Dworcowa, pl. Stary Rynek, pl. Nowy Rynek, ul. Starzyńskiego (Targowica Miejska), ul. Sadowa, ul. Medyczna, ul. Podleśna, ul. Kaliska (przy ul. Włókienniczej), ul. Kaliska (Pływalnia OSiR), ul. Jana Pawła II (OSiR), ul. Armii Krajowej, ul. Grunwaldzka (SP3).

Projekt realizowany był we współpracy z Samorządem Województwa Łódzkiego z dofinansowaniem zewnętrznym ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi priorytetowej III Transport Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Inwestycja jest częścią systemu wypożyczania rowerów. Poza Łowiczem w całym projekcie partnerskim bierze udział jeszcze 8 miast regionu: Zduńska Wola, Koluszki, Kutno, Łask, Łódź, Pabianice, Sieradz, Skierniewice oraz Zgierz. Dzięki temu istnieje możliwość wypożyczenia roweru i poruszaniu się również nim po najbliższej okolicy zwiedzając atrakcje turystyczne.

W celu rozpoczęcia korzystania z Systemu Rowerowe Łódzkie konieczne jest dokonanie rejestracji oraz wniesienie opłaty inicjalnej. Rejestracji można dokonać za pośrednictwem strony www.rowerowelodzkie.pl, dzwoniąc na Infolinię lub za pomocą aplikacji mobilnej Rowerowe Łódzkie dostępnych na smartfony: ANDROID lub iOS.

Ich główną cechą jest możliwość łatwego wypinania i oddawania do stacji w ramach systemu operatora rower można wypożyczyć/zwrócić na dowolnej stacji operatora. System komputerowy autoryzuje oraz rozlicza czas jazdy. Pierwsze pół godziny jazdy jest bezpłatne

Rowery miejskie, publiczne, stanowią dla mieszkańców Łowicza i przyjezdnych turystów jeden ze sposobów realizacji przemieszczenia się i zdobywa coraz większą popularność.

Liczba wypożyczenia rowerów – w 2021 roku łącznie zarejestrowano **8 571 wypożyczeń**. Łączna długość ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów) w km – wynosi- **9,465 km**.

Koszty:

- 1) na lata 2017-2019 wydatki majątkowe poniesiono w następujących wysokościach:
  - w 2017 - kwota 5 857 zł
  - w 2018 - kwota 488 563 zł
  - w 2019 - kwota 1 961 zł
- 2) na lata 2019-2024 na utrzymanie trwałości w/w projektu-wydatki bieżące partnerzy (Miasta) ponoszą w następujących wysokościach:
  - w 2019 - kwota 236 012,40 zł
  - w 2020 - kwota 236 012,40 zł
  - w 2021 - kwota 236 012,40 zł
  - w 2022 - kwota 236 012,40 zł
  - w 2023 - kwota 236 012,40 zł
  - w 2024 - kwota 236 012,40 zł

c) Aplikacja mobilna audioprzewodnika turystycznego na telefony komórkowe (smartfony)

W 2018 roku Urząd Miejski w Łowiczu dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej zamówił i zakupił innowacyjne oprogramowanie aplikacji miejskiej mobilnej na telefony komórkowe - smartfony. Opracowanie merytoryczne szlaku z atrakcjami turystycznymi Łowicza (17 punktów na turystycznej mapie Łowicza) w formie spaceru ulicami miasta od Starego Runku do Nowego Ryku i z powrotem do Starego Rynku powstało w Wydziale Kultury, Sportu i Turystyki przy współpracy z Kołem Przewodników im. Anieli Chmielińskiej działającym przy Oddziale PTTK w Łowiczu.

Audioprzewodnik w formie aplikacji na telefon to rozwiązanie, które umożliwia zwiedzającym zwiedzanie wykorzystując własne urządzenie i słuchawki. Aplikację można bezpłatnie pobrać z odpowiedniego sklepu (App Store dla aplikacji na telefony z systemem iOS, lub Google Play™ dla urządzeń z systemem Android).

Wystarczy pobrać aplikację na swój telefon i można rozpoczynać zwiedzanie. Aplikacja działa w trybie ręcznym. Zwiedzający uruchamia nagranie wybierając je z listy, lub z mapy, która

jednocześnie pokazuje aktualną lokalizację zwiedzającego. Głos lektora poprowadzi turystę przez całą trasę wycieczki. Podczas spaceru prezentowane są opisy mijanych zabytkowych obiektów, historia miasta, anegdota i legendy.

Audioprzewodnik to rozwiązanie, dzięki któremu poznawanie historii, kultury, sztuki, ciekawostek o danym obiekcie, wystawie lub innym wydarzeniu odbywa się w swobodny sposób. Osoby korzystające z audioguide, mają pełną kontrolę nad odsłuchiwanym materiałem – w każdej chwili mogą zatrzymać odtwarzane nagranie, regulować głośność, ponownie wysłuchać dane komunikaty. Aplikacja dostępna jest w trzech wersjach językowych: polskim, angielskim i niemieckim.

d) wykonanie oznaczenia trasy turystycznej przebiegającej przez Łowicz

W 2018 roku Urząd Miejski w Łowiczu w celach podniesienia i poprawy standardu atrakcyjności turystycznej miasta, wykonał oznaczenia 41 zabytków w formie umieszczenia szklanych tablic (ze szkła hartowanego) turystycznych informacyjnych umieszczonych na elewacjach budynków, obiektów lub słupkach w ich pobliżu z informacjami w czterech językach: polskim, angielskim, niemieckim i francuskim.

Na szklanych planszach zamieszczone zostały treści opracowane przez Wydział Kultury, Sportu i Turystyki we współpracy z Panem Zdzisławem Kryściakiem Przewodnikiem turystycznym z Koła Przewodników im. Anieli Chmielińskiej z Oddziału PTTK w Łowiczu – nazwę zabytku, historię i opis obiektu w czterech wersjach językowych, rycinę przedstawiającą obiekt, kod QR kierujący na stronę internetową Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Informacje zostały umieszczone przed najbardziej znanymi obiektami i miejscami miasta, jak bazylika katedralna, ratusz, muzeum, pozostałe świątynie, Stary i Nowy Rynek, zabytkowe kamienice i tym podobne.

Do szlaku tablic opracowano i wydrukowano folder, który zawiera wykaz wszystkich punktów, na których zostały one umieszczone z mapą miasta, mający za zadanie ukazanie najcenniejszych zabytków i łatwość ich odnalezienia przez turystów.

e) Wykonanie wystawy „Znani, wielcy – gościnnie na Ziemi Łowickiej & Znani Łowiczanie w Polsce i Świecie”

Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu w 2021 roku przygotował wystawę plenerową składającą się z 20 dwustronnych tablic wykonanych z płyty PCV. Na poszczególnych planszach widnieją zdjęcia lub portrety znanych osób związanych z Łowiczem oraz wybitnych osobistości odwiedzających miasto na przestrzeni wieków w celach popularyzowania i utrwalania wiedzy w świadomości mieszkańców i przyjezdnych turystów o wielowiekowym i historycznym znaczeniu Łowicza w Polsce i w świecie.

Wystawa została sfinansowana ze środków budżetowych Miasta Łowicza i dostępna bezpłatnie dla mieszkańców i turystów odwiedzających nasze miasto. Ustawiona została na Starym

Rynku w sąsiedztwie Bazyliki Katedralnej – ścisłym centrum miasta. Wystawa została sfinansowana ze środków budżetowych Miasta Łowicza.

f) Wykonanie wystawy „Jedynie takie Boże Ciało – okno na świat”!

Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu w 2020 roku przygotował wystawę tematyczną na planszach zamontowaną w ramach okiennych pt. „Jedynie takie Boże Ciało – okno na świat”! w celach wzrostu atrakcyjności turystycznej Łowicza poprzez wykreowanie nowego, unikatowego produktu turystyki jakim jest procesja Bożego Ciała oraz wzrost wiedzy o historii i kulturze ludowej Ziemi Łowickiej.

Główną ideą przygotowania wystawy jest prezentowanie jej nie tylko w miastach partnerskich Łowicza w Polsce, ale i zagranicą kraju. Celem nadrzędnym – nadanie jej formy objazdowej poprzez eksponowanie w różnych częściach, regionach czy miastach w Polsce i zagranicą ze szczególnym naciskiem na zwiększenie zainteresowania wyjątkową procesją Bożego Ciała w tradycyjnych łowickich strojach ludowych – pasiakach, a tym samym zachęceniem do odwiedzenia Łowicza i wzrostem liczby turystów.

Łowicka Procesja Bożego Ciała znajduje się na liście arcydzieł ustnego i niematerialnego dziedzictwa ludzkości, którą prowadzi Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). 4 sierpnia 2014 roku w Sali Koncertowej Zamku Królewskiego w Warszawie prof. Małgorzata Omilanowska Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wręczyła pierwsze w Polsce decyzje dotyczące wpisów na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Uhonorowano tym wyróżnieniem m.in. Procesję Bożego Ciała w Łowiczu za swoją kilkusetletnią historię oraz tradycję. W związku z powyższym, aby promować procesję Bożego Ciała przygotowana została wystawa.

W łowickich procesjach można zobaczyć wiernych w barwnych, tradycyjnych strojach, gdzie Ewangelia jest czytana w czterech obcych językach oraz gwarze łowickiej. Procesji przewodniczą biskupi łowiccy i zaproszeni duchowni. Idą w niej mieszkańcy, władze miasta i powiatu. Jednym z głównych akcentów uroczystości jest łowicka sztuka ludowa z terenów dawnego Księstwa Łowickiego. Na wystawę składa się 10 wielkoformatowych kolaży zdjęć oprawionych w ramy okienne, co nawiązuje do tytułowego „okna na świat” okolic Łowicza!

Wystawa pt. „JEDYNE TAKIE BOŻE CIAŁO-OKNO NA ŚWIAT” została stworzona z prac, które brały udział w konkursie fotograficznym. Wystawa została sfinansowana ze środków budżetowych Miasta Łowicza. Od 8 czerwca do 8 lipca 2021 roku wystawa prezentowana była dla mieszkańców miasta partnerskiego Łowicza w Redzie w instytucji kultury pn. „Fabryka Kultury”.

g) Opracowanie map i przewodników szlaku turystycznych

W celu wzbogacenia oferty turystycznej skierowanej do mieszkańców oraz turystów Wydział Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu we współpracy z PTTK Odziałem w Łowiczu

opracował i wydał nowe bezpłatne foldery w czterech obszarach tematycznych: "Barok co krok... - spacer szlakiem łowickiego baroku", "Szlakiem filmowym po Łowiczu", "Szlakiem literackim po Łowiczu", "Szlakiem żydowskim po Łowiczu".

Dodatkowo przygotowany został folder o Baszcie Generała Stanisława Klickiego oraz mapa turystyczna Łowicza wydzierana i składana obejmująca plan miasta uwzględniający aktualne nazewnictwo ulic, legendę ze spisem ulic, wyszczególnienie najważniejszych miejsc turystycznych, bazy hotelowo-gastronomicznej. Powyższe materiały można bezpłatnie otrzymać w Miejskim Punkcie Informacji Turystycznej.

CEL STRATEGICZNY I:

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 2:

Aktywna promocja walorów turystycznych miasta (ze szczególnym uwzględnieniem folkloru) przy współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego

a) Organizacja warsztatów ludowych w celu podtrzymywania tradycji kulturowej regionu łowickiego (zadanie publiczne)

Poprzez organizację warsztatów wśród turystów popularyzowane były walory, tradycje, zwyczaje i kultura regionu łowickiego. Prowadzone były zajęcia dla młodzieży z nauki ginących zawodów kultury ludowej „Księżaków”. Uczestnicy warsztatów samodzielnie wykonywali wycinanki łowickie, haftowali elementy dekoracyjne kwiatowe, pająki łowickie, kwiaty bibułowe, ozdabiali wydmuszki, pisanki, malowali obrazki z motywami ludowymi, lepili tradycyjne naczynia gliniane, rzeźbili w drewnie, śpiewali piosenki ludowe. Warsztaty odbywały się w drewnianej chatce na Starym Rynku w okresie od 5 czerwca do 29 sierpnia 2021 roku dwa razy w tygodniu – soboty i niedzielę. Łącznie 13 weekendów w godz. od 12:00-18:00.

b) „Pieśnią, tańcem, słowem - upowszechnianie kultury ludowej Księżaków” (zadanie publiczne)

Zadanie w zakresie wspierania zespołów podtrzymujących tradycje regionu łowickiego. Stowarzyszenie Towarzystwo Dom Ludowy w Łowiczu realizowało zadanie pn.: „Pieśnią, tańcem, słowem - upowszechnianie kultury ludowej Książaków”. Celem projektu była popularyzacja i ukazywanie piękna w prostocie kultury ludowej książackiej, nie stylizowanej, nie „ulepszonej”. Stanowiącej dziedzictwo świadczące o naszej tożsamości regionalnej, ale i narodowej.

c) Dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych dla turystów służące upowszechnianiu walorów turystycznych Miasta Łowicza w kraju i regionie (zadanie publiczne)

Realizacja zadania pn. „Przewodnik czeka - dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych”. Zadanie polegało na prowadzeniu dyżurów przez licencjonowanych przewodników dla turystów w ramach upowszechniania wiedzy z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz zapoznania z zabytkami kultury i historią miasta Łowicza. Podstawowym celem dyżurów przewodnickich było poszerzenie oferty turystycznej dla grup turystycznych i turystów indywidualnych. Podczas dyżurów licencjonowany przewodnik oprowadza grupy turystów po mieście i przekazuje wiedzę na temat zabytków i dorobku kulturalnego miasta co miało na celu zwiększenie liczby turystów odwiedzających miasto Łowicz. W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się łącznie 13 spacerów, prowadzonych przez 8 przewodników. W każdą niedzielę o godz. 13:00 przewodnik spotykał się z turystami przy siedzibie PTTK Oddział w Łowiczu na Starym Rynku 3.

c) PTTK Oddział w Łowiczu „Pieszko i na rowerze” (zadanie publiczne)

Realizacja zadania pn. „Pieszko, na rowerze i kajakiem z PTTK” zgodnie z harmonogramem zorganizowane zostały z zakresu turystyki kajakowej: 2 imprezy kajakowe „Wakacje z Tratwą na Fali cz.1”, „Wakacje z Tratwą na Fali cz.2”, w których łącznie udział wzięło 86 osób oraz 4 spływy kajakowe – V Spływ Kajakowy „Baby w kajaku”, w którym udział wzięło 34 osób, X Spływ kajakowy „Szlakiem Dwóch Zamków”, w którym udział wzięło 42 osób, „II Spływ Nocny”, w którym udział wzięło 16 osób, VIII Spływ kajakowy „Z Soboty w sobotę”, w którym udział wzięły 33 osoby; z zakresu turystyki pieszej 4 imprezy – II Rajd „Szlakiem Jana Wegnera”, w którym udział wzięło 26 osób, VII Łowicki Rajd Nocny „W poszukiwaniu kwiatu paproci”, w którym udział wzięło 121 osób, Rajd „Szlakiem Wielkiej Wojny”, w którym udział wzięło 48 osób oraz II Rajd „Powitanie Jesieni”, w którym udział wzięły 45 osoby; z zakresu turystyki rowerowej 1 impreza - Rajd rowerowy W 100 rocznicę przybycia 10 PP do Łowicza, w którym udział wzięły 72 osoby; oraz z zakresu turystyki pieszo-rowerowej XVIII Rajd Szlakiem Bojowym 10 Pułku Piechoty, w którym udział wzięło 126 osób oraz XVI Rajd „Szlakiem Cichociemnych Żołnierzy AK”, który zgromadził 131 osób. łącznie w imprezach zorganizowanych w ramach tego zadania publicznego udział wzięły 780 osoby.

d) Organizacja warsztatów ludowych w celu podtrzymywania tradycji kulturowej regionu łowickiego

Poprzez organizację warsztatów wśród turystów popularyzowane były walory, tradycje, zwyczaje i kultura regionu łowickiego. Prowadzone były zajęcia dla młodzieży z nauki ginących zawodów kultury ludowej „Księżaków”. Uczestnicy warsztatów samodzielnie wykonywali wycinanki łowickie, haftowali elementy dekoracyjne kwiatowe, pająki łowickie, kwiaty bibułowe, ozdabiali wydmuszki, pisanki, malowali obrazki z motywami ludowymi, lepiли tradycyjne naczynia gliniane, rzeźbili w drewnie, śpiewali piosenki ludowe. Warsztaty odbywały się w drewnianej chatce na Starym Rynku w okresie od 5 czerwca do 29 sierpnia 2021 roku dwa razy w tygodniu – soboty i niedzielę. Łącznie 13 weekendów w godz. od 12:00-18:00.

e) Przyznanie tytułu „Gwiazdo łowicka” i odsłonięcie nowych tablic w chodniku przy Starym Rynku

4 września 2021 roku kolekcja "Gwiazd łowickich" powiększyła się o cztery nowe. Uroczystość odsłonięcia "Gwiazd" laureatów dorocznej nagrody odbywała się na w przestrzeni publicznej placu Starego Rynku w Łowiczu połączona z koncertem galowym w Sali barakowej Muzeum w Łowiczu. Odsłonięto 4 nowe tablice, które stanowią kontynuację istniejącego szlaku w południowej pierzei starego Rynku.

W 2021 roku Komisja Opiniodawczo - Doradcza rozpatrzyła pozytywnie wnioski:

- w kategorii "twórczość ludowa":
Józef Koszarek-Benkowy podhalański twórca ludowy z Bukowiny Tatrzańskiej oraz Czesława Marchewka z Kurpi mistrzyni wycinanki w stylu kadzidłańskim.
- w kategorii "za upowszechnianie i ochronę dóbr kultury ludowej":
Anna Staniszevska i Teresa Kocus w imieniu swoim oraz zmarłej mamy Heleny Muchy hafciarki oraz Stanisław Wróbel kierownik Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca "Boczek Chełmoński", pomysłodawca i założyciel Zespołu Śpiewaczego "Ksinzoki", tancerz, znawca folkloru Ziemi Łowickiej.

f) Boże Ciało w Łowiczu - Procesja i Widowisko Prezentacji Sztuki Ludowej

3 czerwca 2021 r. odbyły się w Łowiczu uroczyste obchody Bożego Ciała. Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa tradycyjnie rozpoczęła się, o godz. 10:30 uroczystą Mszą Świętą w Bazylice Katedralnej p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i Świętego Mikołaja w Łowiczu.

PROCESJA BOŻEGO CIAŁA - po mszy świętej, zgodnie ze starym zwyczajem, wyruszyła procesja do czterech ołtarzy zlokalizowanych na terenie miasta. Trasa procesji prowadziła z Bazyliki Katedralnej ulicami: 11 Listopada, Tkaczew i 3 Maja. Pierwszy ołtarz znajdował się przed kościołem Ojców Pijarów. Drugi przed kościołem Świętego Leonarda i Świętej Małgorzaty na Końskim Targu. Trzeci przy skrzyżowaniu ul. Tkaczew i ul. 3 Maja, a ostatni, czwarty, przy dzwonnicy bazyliki. Powrót na Stary Rynek odbył się ul. 3 Maja.

Ubiegłoroczna procesja zorganizowana została zgodnie z ówczynie obowiązującymi przepisami sanitarnymi i przy zachowaniu zalecanych zasad bezpieczeństwa. Uczestnicy procesji proszeni byli o zachowanie dystansu społecznego nie mniejszego niż 1,5 m., a tam, gdzie byłoby to niemożliwe o zasłonięcie ust i nosa maseczką. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 861 ze zm.).

Wszyscy posiadacze radioodbiorników oraz telefonów komórkowych z funkcją radia mogli wysłuchać transmisji całej uroczystości na częstotliwości 107,00 FM. Ze względu na pandemię Koronawirusa nie zorganizowano Parady Księżaków, barwnego korowodu ulicami miasta i występów zespołów ludowych na Nowym Rynku, natomiast w zamian na muszli koncertowej w parku Błonie od godziny 15:00 do 17:00 zorganizowano WIDOWISKO PREZENTACJI SZTUKI LUDOWEJ. Imprezę poprowadzili: twórczyni ludowa Anna Staniszevska i przewodnik PTTK Eligiusz Pietrucha. Pokazom ludowym towarzyszyły stoiska z rękodziełem artystycznym i sztuką ludową. Na scenie muszli wystąpili:

- godz. 15:00 - Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Poltex” z Łodzi.
- godz. 15:30 - Występ Zespołu śpiewaczego „Ksinzoki” z Łowicza.
- godz. 16:00 - Występ Dziecięco-Młodzieżowego Zespołu Ludowego „Koderki” z Łowicza.
- godz. 16:30 - Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Blichowiaczy” z Łowicza.

CEL STRATEGICZNY I:

***Dynamizowanie rozwoju gospodarczego
miasta w celu zwiększenia zamożności
i efektywnego zwalczania bezrobocia***

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 3:

Budowa zbiornika retencyjnego w dzielnicy Górki

1 lipca 2021 roku w łowickim starostwie odbyło się spotkanie w sprawie nawiązania współpracy Powiatu łowickiego oraz miasta Łowicza, gminy Łowicz, Nieborów i Bielawy w zakresie opracowania "Koncepcji planu zasobów wodnych na terenie Powiatu łowickiego". Spotkanie odbyło się z inicjatywy Marcina Kosiorka, a udział w nim wzięli wójtowie gminy Bielawy Sylwester Kubiński, gmin Łowicz Andrzej Barylski, gminy Nieborów Jarosław Papuga oraz z Burmistrz Miasta Łowicza Krzysztof Jan Kaliński.

Tematem spotkania była kwestia nawiązania współpracy Powiatu łowickiego oraz ww. gmin w zakresie opracowania. Celem ma być wspólne zapobieganie skutkom suszy na obszarze powiatu łowickiego oraz poprawę gospodarki wodnej na jego terenie powiatu. Rezultatem szczegółowym przedsięwzięcia byłyby funkcje również funkcje rekreacyjne i turystyczne. Strony zadeklarowały podjęcie wszelkich działań zmierzających do współpracy w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie oraz na obszarach wiejskich.

Na spotkaniu podpisano list intencyjny, ustanawiający formalnie partnerstwo, które stanowi formalny krok do budowy na terenie powiatu zbiornika retencyjnego. Dokładna lokalizacja jest kwestią otwartą - na tą chwilę brane są pod uwagę trzy warianty: za zamkiem w kierunku Otolic (rejon w pobliżu Osiedla Górki), w Bobrownikach lub na terenie gminy Bielawy.

Z inicjatywą utworzenia lokalnych partnerstw w poszczególnych powiatach wyszedł Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, w powiecie łowickim odpowiedzialnym za nią był tutejszy zespół doradców ODR.

CEL STRATEGICZNY I:

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 4.

Rewitalizacja śródmieścia

W 2021 roku nie wykonywano inwestycji związanych z rewitalizacją śródmieścia.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 1.

Zabezpieczenie i infrastrukturalne przygotowanie terenów dla rozwoju nowej działalności gospodarczej

a) Przygotowanie terenów inwestycyjnych do sprzedaży (ul. Strzelecka / obręb Korabka)

Miasto Łowicz w 2021 roku rozpoczęło przygotowywanie terenu inwestycyjnego do sprzedaży w obrębie Korabka przy ul. Strzeleckiej Obręb (nr działek: 1006/13 o pow. 0,1173 ha, 1006/6 o pow. 0,1879 ha, 1003/33 o pow. 0,0007 ha, 1003/34 o pow. 0,6575 ha). Przystąpiono do porządkowania terenu, zlecono wykonanie zdjęć stacjonarnych i lotniczych, zaplanowano wykonanie

operatu szacunkowego gruntu. Nieruchomość znajduje się w terenie oznaczonym w planie symbolem 4.182.P,KS. przeznaczenie: tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz obsługi komunikacji samochodowej. Zasady i warunki zagospodarowania terenu: dopuszcza się realizację obiektów o funkcji usługowej wyłącznie z zakresu handlu, usług produkcyjnych oraz usług komunalnych. Budynki (z wyjątkiem usługowych) o wysokości do 35 m licząc od poziomu terenu do najwyższego punktu przekrycia. Zakaz realizacji obiektów, w których działalność jest zaliczona do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których jest wymagane obowiązkowe sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Powyższe działania realizowane są w ramach projektu „Wdrażanie nowoczesnych standardów obsługi przedsiębiorcy” przez Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości przy współudziale Wydziału Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Rolnictwa, i zmierzają sprzedaży gruntów w oparciu o profesjonalną ofertę inwestycyjną przygotowaną zgodnie ze standardami PAIH (Polska Agencja Inwestycji i Handlu).

b) Przygotowanie dojazdu do terenów inwestyjnych przy ul. Ekonomicznej + sprzedaż terenu inwestycyjnego

Zakład Utrzymania Miasta na zlecenie Miasta Łowicza wykonał w roku 2021 utwardzenie dojazdu (przedłużenie ul. Ekonomicznej) do gruntów sprzedanych w roku 2020 i 2021 z przeznaczeniem na budowę zakładów produkcyjnych. Na działce inwestycyjnej oznaczonej w ewidencji gruntów nr: 3883/3, 3884/3, 3885/3, 3886/3, 3887/3, 3911/1, 3912/3, 3913/3, 3914/1, 3915/1, 3716/19 o łącznej powierzchni niespełna 1,14 ha, którą sprzedano za 823 150,00 zł budowany jest zakład Epifatech produkujący akcesoria do galwanizacji. Natomiast sąsiadująca druga działka oznaczona w ewidencji gruntów nr 3883/1, 3884/1, 3885/1, 3886/1, 3887/1 o łącznej pow. 1,4942 ha sprzedana została w przetargu ustnym 13 maja 2021 r. za cenę 1 071 000 zł. Jej nabywca na tą chwilę prosi o zachowanie anonimowości. Kwestie prowadzenia inwestora przez proces zakupu i inwestycji przeprowadza Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości, natomiast zadania z zakresu przygotowania gruntów do sprzedaży i sama sprzedaż leżały po stronie Wydziału Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Rolnictwa.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 2.

Stworzenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości

a) Punktu Obsługi Inwestora (POI)

Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości realizując zadanie „Wdrażanie nowoczesnych standardów obsługi inwestora” przystąpił do wdrażania w budynku Urzędu Miejskiego w Al. Sienkiewicza 62 Punktu Obsługi Inwestora (POI). Obsługą punktu zajmą się pracownicy wydziału. W roku 2021 pozyskano sprzęt do funkcjonowania punktu, tj. odbiornik TV na statywie jezdnym i bezprzewodowy system prezentacji (całość sfinansowana z projektu) przyjęto założenia dot. zakresu wsparcia świadczonego w POI:

- a) udzielanie zainteresowanym podmiotom informacji o warunkach i możliwościach prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania w gminie, dostępnych instrumentach wsparcia, zachętach inwestycyjnych, w tym prezentacja posiadanej przez JST oferty inwestycyjnej,
- b) podejmowanie działań sprzyjających nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów z inwestorami,
- c) organizowanie w razie potrzeby wizyt lokalizacyjnych inwestorów na terenie JST i współdziałanie z innymi podmiotami w tym zakresie,
- d) asystowanie inwestorom w niezbędnych procedurach administracyjnych i prawnych występujących w trakcie realizacji projektu inwestycyjnego,
- e) opieka poinwestycyjna – łącznie ze wsparciem firm, które już działają na terenie JST, utrzymywanie stałego kontaktu i pomoc w rozwiązywaniu bieżących kłopotów związanych w działalnością na terenie gminy,
- f) współdziałanie z jednostkami urzędu w zakresie pozyskiwania i obsługi inwestorów oraz prowadzenia działań wspierających przedsiębiorczość,
- g) prowadzenie zakładki przeznaczonej dla inwestorów na portalu gminy zgodnie ze standardami PAIH; dbałość o aktualność informacji,
- h) aktualizacja danych dotyczących ofert lokalizacyjnych gminy w generatorze ofert inwestycyjnych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 3.

Zbudowanie i wdrażanie pro-gospodarczego systemu promocji miasta

a) Bieżące aktualizowanie informacji na stronie łowicz.biznesowy.eu

Pracownicy Wydziału Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości w 2021 roku na bieżąco aktualizowali informacje na stronie internetowej, publikując treści z zakresu: szkoleń, projektów, wydarzeń oraz wsparcia i dofinansowań dla przedsiębiorców. Aktualizowana jest również baza przedsiębiorców oraz informacje o terenach inwestycyjnych. Informacje publikowane są również za pośrednictwem fanpage Miasta Łowicza na portalu Facebook.

b) Miasto Łowicz w projekcie „Wdrażanie standardów obsługi inwestora w samorządach województwa łódzkiego”

Miasto Łowicz zostało zakwalifikowane do projektu „**Wdrażanie standardów obsługi inwestora w samorządach województwa łódzkiego**” nr WND-POWR.02.18.00-0015/19, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt ten skierowany jest do samorządów naszego regionu, które chcą podnieść jakość obsługi inwestorów, dzięki wprowadzeniu jednolitych standardów rekomendowanych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. W ramach udziału w projekcie pracownicy Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości pozyskali wiedzę niezbędną do obsługi inwestora, a także przygotowanie do negocjacji.

Kończąc pozytywnie etap pierwszy zakwalifikowano się do etapu drugiego, w ramach którego realizowane będą:

1. **Szkolenia z zakresu potrzeb wdrażania standardów obsługi inwestora.** Na szkoleniach poruszone zostaną następujące tematy:
  - a) Promocja JST w pigułce (Jak stworzyć dobre materiały promocyjne? Strona internetowa przyjazna dla inwestora).
  - b) Prezentacja ofert inwestycyjnych (Oferta inwestycyjna- towar, który chcemy sprzedać. Generator ofert inwestycyjnych jako narzędzie do obsługi inwestora).
2. **Doradztwo indywidualne w zakresie wdrożenia standardów obsługi Inwestora** przez JST w wyznaczonym Punkcie Obsługi Inwestora (POI). Usługi doradcze będą

prowadzone w formie zdalnej i/lub stacjonarnej dla pracowników zajmujących się obsługą inwestora w JST.

3. **Wdrożenie lub modernizacja procedury obsługi inwestora w JST** w tym m.in.:
  - a) wykonane zostaną i poddane obróbce zdjęcia stacjonarne i lotnicze dla ofert inwestycyjnych typu brownfield i/lub greenfield,
  - b) przygotowane zostaną foldery dla ofert inwestycyjnych w wersji papierowej i elektronicznej,
  - c) wykonany zostanie komplet opisu stron internetowych (przetłumaczonych na 2 języki zgodnie z wytycznymi Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.),
  - d) dokonana zostanie analiza przedtransakcyjna terenów typu „due diligence”,
  - e) zakupiony zostanie sprzęt audiowizualny do prezentacji ofert inwestycyjnych podczas spotkań z przedsiębiorcami.
4. **Budowa lokalnych sieci współpracy na rzecz obsługi inwestora dla pracowników samorządowych.**
5. **Przeprowadzenie końcowych audytów w JST.**

W drugiej ścieżce projektu pozyskano wyposażenie do Punktu Obsługi Inwestora (POI) – TV na statywie z adapterem do transmisji bezprzewodowej.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 4.

Opracowanie i wdrażanie zasad pro-rozwojowej polityki budżetowej i inwestycyjnej miasta

- a) **Przedstawiciele Urzędu Miejskiego w gronie 30 samorządów zakwalifikowanych do pierwszej edycji programu „AKADEMIA MIAST PRZYSZŁOŚCI”**

Dwoje pracowników Urzędu Miejskiego w Łowiczu wzięło udział w profesjonalnych warsztatach Akademia Miast Przyszłości organizowanych przez Polski Instytut Rozwoju, to program strategicznego wsparcia skierowanym do osób pracujących w urzędach średniej wielkości miast

(między 20 a 100 tysięcy mieszkańców). Jego celem jest przygotowanie samorządowców do budowania miasta świadomego swojej sytuacji, umiejącego wykorzystywać istniejące potencjały i gotowego na sprostanie nowym wyzwaniom. Udział w projekcie umożliwił podjęcie współpracy, wymianę wiedzy i doświadczeń z innymi samorządami i korzystanie z comiesięcznego katalogu dobrych praktyk miejskich dostarczanych przez koordynatorów projektu z ramienia PFR. Pracownicy uzyskali certyfikat potwierdzający zdobyta wiedzę.

Projekt jest utrzymywany w trwałości poprzez organizację webinarium, spotkań i szkoleń online z szerokiego zakresu innowacji miejskich. Miasto Łowicz jest objęte doradztwem eksperckim wskazującym dobre praktyki i kierunki działań na kolejne lata z naciskiem na inwestycje sprzyjające dogodnemu życiu mieszkańców w oparciu o ochronę środowiska i działania proekologiczne.

b) Działalność Wydziału do Spraw Pozyskiwania Środków Zewnętrznych Urzędu Miejskiego w Łowiczu

Wydział prowadzi stały monitoring funduszy Unii Europejskiej i innych podobnych źródeł finansowania (dotacji, pożyczek, kredytów) w zakresie możliwości realizacji zadań Miasta. Wskazuje finansowe i organizacyjno–prawne możliwości zapewnienia środków dla realizacji inwestycji wynikających z przyjętych priorytetów i programów. Sporządza przy współpracy z wydziałami wnioski aplikacyjne wraz z załącznikami o uzyskanie środków z funduszy Unii Europejskiej i innych pozabudżetowych na realizację inwestycji. Bierze udział w przygotowaniu studium wykonalności dla opracowanych wniosków. Współpracuje z różnymi podmiotami w zakresie pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych na zadania. Prowadzi zbiorczą ewidencję inwestycji, które mogą korzystać z finansowania w ramach określonych funduszy zewnętrznych, oraz na bieżąco monitoruje stan zaawansowania przygotowania wniosków dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

Zadanie 5.

Integrowanie lokalnego środowiska przedsiębiorców

a) „Firmy Jutra” - szkolenie od Google i PFR (Polski Fundusz Rozwoju)

Miasto Łowicz przystąpiło do programu „Firmy Jutra” organizowanego przez firmę Google i Polski Fundusz Rozwoju. Dnia 27 lipca 2021 r. przeprowadzono szkolenie online dla 9 łowickich przedsiębiorców oraz 2 przedstawicieli NGO. Działanie na terenie Łowicza koordynowane było przez Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości. Uczestnicy poznali zasady efektywnego pozycjonowania swoich stron internetowych, a także korzystania z narzędzi Google Moja Firma. Dowiedzieli się, jakie błędy są najczęściej popełniane w publikowaniu treści i jak ich unikać, by swoją działalność sprzedażową lub informacyjną prowadzić efektywnie.

W ramach projektu dostępna była konsultacja pn. „Chmura dla biznesu” - Indywidualna konsultacja z doradcą Google na temat możliwości jakie daje chmura firmie. Doradcy pomagają zdiagnozować potrzeby firm i proponują takie rozwiązania chmurowe, które pozwolą osiągnąć wytyczone cele biznesowe.

Firmy objęte programem miały możliwość skorzystania z „Pakietu wiedzy i szkolenia”. To odpowiednio dopasowane kursy wideo od Google i partnerów programu - Polskiego Funduszu Rozwoju i Chmury Krajowej. W ramach szkoleń firmy otrzymały:

- Ponad 50 godzin praktycznych kursów online od Google, z zakresu marketingu internetowego, analityki internetowej i UX,
- Kurs Lean Canvas i e-booki biznesowe wspierające szybką adaptację modeli biznesowych firm, od Polskiego Funduszu Rozwoju.
- Kurs wprowadzający do rozwiązań chmurowych dla MŚP od OChK, pomocny w ocenie, czy rozwiązania chmurowe mogą zwiększyć innowacyjność danej firmy i zoptymalizować koszty.

Uczestnicy projektu z rejonu Łowicza zostali objęci bezpłatnym doradztwem eksperckim.

b) Utrzymanie trwałości projektów unijnych w ramach RPO

Miasto Łowicz w roku 2021 wykazało utrzymanie trwałości dwóch projektów unijnych realizowanych dla i przy udziale łowickich przedsiębiorców:

- 1) „Łowicz – centrum przetwórstwa rolno-spożywczego” realizowany w ramach Osi Priorytetowej II: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Firmy objęte projektem: Firma Braci Urbanek. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "FIRMA" Józefa Brejnaka, Spółka ogrodniczo – pszczelarska „Pszczółka”, Firma „Maspex” Agros – Nova i Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Łowiczu.

Zaplanowane i osiągnięte w roku 2021 efekty: Liczba kontraktów handlowych zagranicznych, podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji 3 szt.

- 2) „Po nitce z Łowicza. Wsparcie eksportu dla branży włókienniczej” realizowany w ramach Osi Priorytetowej II: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Firmy objęte projektem: Zooksy, Steven, Cerber Socks, Syntex, Krajewski, Pięta.

Zaplanowane i osiągnięte w roku 2021 efekty: Liczba kontraktów handlowych zagranicznych, podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji 3 szt., wejście na nowe rynki zagraniczne 1 szt.

c) Prace nad reaktywacją Społecznej Grupy Doradców Gospodarczych

Pod koniec 2021 roku Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości opracował nowy regulamin funkcjonowania Społecznej Grupy Doradców Gospodarczych. Grupa ma pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą dla burmistrza w zakresie konsultowania spraw dotyczących sfery gospodarczej miasta w kilku strategicznych obszarach m.in.: strategii rozwoju miasta, aktywizacji gospodarczej, partnerstwa publiczno-prywatnego, sieci komunikacyjnej, ochrony środowiska, promocji zalet inwestycyjnych miasta.

Grupa w założeniu ma być motorem inicjatyw rozwojowych oraz ma za zadanie wspierać Burmistrza Łowicza w wykonywaniu tychże działań, a dodatkowo może również opiniować i uczestniczyć w tworzeniu dokumentów programowych miasta. Społeczna Grupa będzie wspierać zamierzenia i plany Burmistrza poprzez wiedzę doświadczenie oraz znajomość problemów społeczno-gospodarczych.

W minionych latach Grupa funkcjonowała przez dwie kadencje: 2007-2010 i 2010-2013. Powołanie nowej grupy ma nastąpić na początku drugiej połowy 2022 roku. Kolejna kadencja planowana jest na lata 2022-2025.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Stworzenie nowoczesnego systemu zarządzania miastem

ZADANIE 1.

Przystosowanie administracji do zmieniających się wymagań klienta urzędu

- a) W Urzędzie Miejskim w Łowiczu funkcjonuje usługa „Paybynet”

To pierwszy w Polsce system płatności online bezpośrednio z rachunku klienta na rachunek sklepu internetowego lub urzędu. Stanowiska do obsługi płatności znajdują się w Urzędzie Stanu Cywilnego, Wydziale Finansowym, Wydziale Spraw Obywatelskich i Wydziale Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Rolnictwa.

b) Miejski System Powiadamiania SMS służący do informowania mieszkańców o ważnych wydarzeniach i ostrzegania przed zagrożeniami

Dzięki systemowi mieszkańcy otrzymują bezpłatne wiadomości SMS z informacjami o: sytuacjach kryzysowych zagrażających zdrowiu i życiu, zagrożeniach meteorologicznych lub hydrologicznych (np. burze, silne opady, silne wichury, śnieżyce i inne), wydarzeniach kulturalnych i sportowych (festyny, imprezy sportowe, koncerty), z zakresu gospodarki komunalnej (np. zbiórka odpadów wielkogabarytowych, przerwy w dostawie wody, prądu).

c) Funkcjonowanie Biura Podawczego

W budynku głównym Urzędu Miejskiego w Łowiczu przy pl. Stary Rynek 1 na parterze funkcjonuje dobrze dostępne Biuro Podawcze usprawniające załatwianie spraw administracyjno-urzędowych. Jest to dział administracji, w którym przyjmowane są pisma skierowane do burmistrza lub poszczególnych wydziałów Urzędu. Wpływające pisma są znakowane pieczęcią wpływu i adnotacją zawierającą datę i godzinę wpływu pisma, liczbę załączników i podpis przyjmującego pismo. W biurze można również uzyskać urzędowe informacje.

d) System obsługi zadań publicznych - WITKAC

W 2021 roku odbyło się szkolenie dla NGO w zakresie obsługi i wdrożenia systemu WITKAC. Witkac.pl to unikalne narzędzie, znacznie ułatwiające współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi. Jest to kompleksowy system informatyczny usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów ofert, nabór i ocenę wniosków dotacyjnych, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację sprawozdań. Obsługą systemu zajmuje się Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości.

e) Mobilny Punkt Spisowy w ramach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021

W budynku miejskim, mieszczącym się w Alejkach Sienkiewicza 62 (obok Miejskiej Biblioteki im. Andrzeja Kazimierza Cebrowskiego w Łowiczu, uruchomiony został w lipcu 2021 roku dodatkowy Mobilny Punkt Spisowy. Urzędnicy (rachmistrzowie) pełnili w nim dodatkowe dyżury do godzin

wieczornych, by umożliwić mieszkańcom Łowicza wykonanie obowiązku spisowego. Punkt funkcjonował z dużym powodzeniem do końca spisu, tj. 30 września 2021 r.

CEL STRATEGICZNY II:

Podniesienie poziomu i jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa stanu środowiska naturalnego

ZADANIE 1:

Utrwalenie i poszerzenie terenów zielonych

a) Przekazywanie dotacji dla Zakładu Utrzymania Miasta na prace porządkowe na terenie Lasu Komunalnego

W połowie lipca 2021 roku przez Las Komunalny w Łowiczu przeszła nawałnica, która powaliła ponad 500 drzew na powierzchni ok. 3 ha. Powstałe szkody okazały się na tyle duże, że ZUM nie byłby w stanie samodzielnie dokonać sprzątnięcia powalonego i połamanego drzewostanu. W związku z powyższym Spółka zwróciła się do Miasta o pomoc finansową, celem doprowadzenia do porządku najbardziej zniszczonych wydzieleń. Przeprowadzono prace związane z usuwaniem drzew, które tarasowały głównie ścieżki piesze, z których licznie korzystają mieszkańcy Łowicza. Zakład Utrzymania Miasta otrzymał w grudniu 2021 r. pomoc finansową z Miasta w wys. 50 000,00 zł.

b) Zwiększenie liczby nasadzeń w przestrzeniach publicznych miasta

„Drzewa dla pokoleń” – akcja organizowana przez stowarzyszenie łowickie.pl. W ramach niej plac zabaw przy ul. Włókienniczej zyskał nowe drzewa, które w przyszłości dadzą orzeźwiający cień w upalne dni. Drzewa posadzono również na placu zabaw przy ul. Czajki. Realizatorem zadania była grupa nieformalna pod nazwą „Osiedlowi przyjaciele” na czele z Radnym Miejskim Robertem Wójcikiem.

W roku 2021 Radny Lech Aniszewski pozyskał w ramach konkursu Ecochallenge dotację w kwocie 10 000 zł na zakup drzew z przeznaczeniem na zazielenienie Nowego Rynku w Łowiczu.

c) Koncepcja „zielonej rewitalizacji” Nowego Rynku

Władze Łowicza przygotowały projekt przebudowy Nowego Rynku. Przewiduje on rozebranie części betonowej kostki i posadzenie nowych drzew, niskich krzewów, traw i kwiatów. Rynek po

przebudowie ma pozostać miejscem imprez, wydarzeń kulturalnych, koncertów i spotkań, ale powierzchnia bruku się zmniejszy.

Łowicki Rynek po przebudowie ma pozostać miejscem imprez, wydarzeń kulturalnych, koncertów i spotkań. Zmniejszy się jednak powierzchnia bruku. Pojawi się za to dużo nowych drzew, niskich krzewów, traw i kwiatów. Koncepcja przewiduje likwidację 20 proc. utwardzonej powierzchni. Ma zostać zastąpiona roślinami. Nasadzimy ok. 60 platanów, które powinny dać dużą ilość cienia. W pięciu miejscach Rynku przewidziane są też zespoły żagli, pod którymi znajdą się ruchome siedziska.

Na rok 2022 przewidziano projekty wykonawcze. W związku z tym na przebudowę Nowego Rynku w Łowiczu w budżecie zapisano 120 tys. złotych.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu i jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa stanu środowiska naturalnego

ZADANIE 2:

***Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców
- promocja edukacji ekologicznej***

a) Programy ekologiczne współfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Od 1 września 2019r. w Przedszkolu Integracyjnym nr 6 „Pod Świerkami” w Łowiczu realizowany jest projekt „**MAŁE OXYGENKI- w Łowiczu pod świerkami o czyste powietrze dbamy**”.

Program realizowany był także w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 (kontynuacja w związku z sytuacją epidemiczną w kraju). Program ekologiczny zakładał realizację treści przyrodniczych i ekologicznych w trzech panelach tematycznych. Program uzupełnił wiedzę dzieci o wiadomości z zakresu zanieczyszczeń powietrza oraz eko patentach na czyste powietrze

W 2021 r. realizowane były następujące programy Edukacji Ekologicznej:

- „**Ekologiczna super piątka ...**” w Przedszkolu nr 4 „Słoneczko” . Program zakłada realizację treści ekologicznych w obrębie czterech pór roku. Dzieci dzięki temu programowi zdobędą wiedzę i umiejętności, a poprzez obserwację, działanie i własną pracę będą dbać o środowisko naturalne, doceniać ich bioróżnorodność oraz będą przykładały bardzo dużą wagę do racjonalizacji gospodarki odpadami.

- **„AQUA – PRZEDSZKOLAKI- o ochronie wody pamiętaj pod świerkami dzieciaki”**
Program realizowany był w roku szkolnym 2020/2021. Zakładał realizację treści przyrodniczych i ekologicznych w trzech modułach tematycznych. Program uzupełnił wiedzę dzieci o wiadomości z zakresu: znaczenia wody i jej wpływu na życie i zdrowie człowieka; poznania mieszkańców różnych środowisk wodnych oraz ochrony wody.

W 2020 roku złożono także wniosek o utworzenie punktu dydaktycznego pn. „Aktywni z przyrodą” przy Przedszkolu nr 2 „Pod Tęczą” w Łowiczu. Punkt utworzono w I kwartale 2021 r.

a) Akcja usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie Miasta Łowicza

Podobnie jak w roku 2018 miasto Łowicz zachęcało mieszkańców do wzięcia udziału w akcji usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie Miasta Łowicza. Zadanie obejmowało usunięcie odpadów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie miasta, tj. właściwie zapakowanie odpadów zawierających azbest, załadunek, transport i przekazanie do unieszkodliwienia poprzez składowanie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest na uprawnionym środowisku, z nieruchomości znajdujących się na terenie miasta Łowicza.

W roku 2021 wyniki usuwania azbestu z terenu miasta Łowicza kształtują się następująco:

- Liczba posesji – 52,
- Kwota całości – 36 682,33 zł,
- Kwota dotacji z WFOŚiGW – 33 014,00 zł,
- Ilość odebranych ton – 99,54 Mg.

b) Pojemniki na nakrętki PET na terenie miasta

Na terenie Parku Błonie w Łowiczu, a dokładniej przy wejściu na teren parku w bliskim sąsiedztwie ulicy Świętego Floriana, ustawiony został w uzgodnieniu z Miastem Łowicz specjalny pojemnik do którego można wrzucać plastikowe nakrętki z przeznaczeniem na wsparcie różnego chorych lub niepełnosprawnych osób, a w szczególności dzieci. Akcje zbierania nakrętek to jedna z popularnych form niesienia pomocy innym. Nakrętki zbiera się po to, aby pomóc osobom potrzebującym, pokryć różnego rodzaju koszty związane np. z zakupem wózka inwalidzkiego, sfinansowania leczenia dziecka, czy pomocą domom dziecka. Pojemnik na zlecenie Stowarzyszenia „Łączy nas Łowicz” wykonała bezpłatnie łowicka firma Pro-Vega. Spełnia on nie tylko funkcję charytatywną, ale również ekologiczną, gdyż uświadamia rolę recyklingu i skłania mieszkańców do dbania o środowisko naturalne. W roku 2021 pojemnik zostało opróżniony 10 razy. Jego pojemność wynosi 1200 litrów, co daje ok. 100-120 kg pozyskanego do przetworzenia polipropylenu z nakrętek.

Podobne metalowe pojemniki zostały ustawione kilku lokalizacjach przez Łowicką Spółdzielnię Mieszkaniową. Przygotowała je firma z Białogardu. Pojemniki stanęły na osiedlach:

Bratkowice, Dąbrowskiego, Tkaczew, Konopnickiej i Starzyńskiego. W ramach szerszej akcji zostały przygotowane dla wszystkich lokatorów ŁSM materiały informacyjne na temat zasad sortowania odpadów. Są to naklejki na kosze z zasadami segregacji, które trafiły do skrzynek pocztowych członków Spółdzielni. Obsługą pojemników ŁSM zajmuje się stowarzyszenie RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ! Łącznie w ramach akcji zebrano do „niebieskich serc” już blisko 1,9 t. plastikowych nakrętek.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

ZADANIE 1.

Stymulowanie aktywności mieszkańców miasta w zakresie rekreacyjno-sportowym

a) Projekt ścieżki rowerowej od ul. Mostowej do ul. Warszawskiej – wykonanie 25 683,26 zł

Opracowano główne założenia projektowe. Trwają uzgodnienia dokumentacji z Zarządcami terenu Wodami Polskimi w Warszawie oraz PKP. Ścieżka rowerowa będzie przebiegać po koronie wału przeciwpowodziowego oraz pod mostem kolejowym i będzie łączyć ul. Mostową z ul. Warszawską. Długość ok. 2500 m. Ze względów własnościowych prace projektowe się bardzo przedłużają.

b) Podpórki dla rowerzystów przy skrzyżowaniach

W 2021 roku Zakład Utrzymania Miasta zamontował na zlecenie Urzędu Miejskiego podpórki dla rowerzystów przy ścieżkach rowerowych na skrzyżowaniu ul. Sikorskiego i ul. Piłsudskiego. Mają one za zadanie umożliwić rowerzystom wygodne i bezpieczne podparcie podczas oczekiwania na skrzyżowaniach. Jeśli opinie rowerzystów potwierdzą przydatność tych elementów infrastruktury drogowej, Spółka jest gotowa zamontować kolejne podpórki.

b) Nowy plac zabaw z siłownią plenerową przy ul. Krudowskiego – wykonanie 114 621,86 zł

W ramach zadania wykonano plac zabaw z siłownią plenerową przy ul. Krudowskiego w miejsce mocno wyeksploatowanego wcześniejszego placu zabaw. Opracowano dokumentację, wyłoniono wykonawcę prac o wartości zamówienia 114 621,86 zł. Zostały zamontowane następujące urządzenia zabawowe:

- huśtawka dwuosobowa z siedziskiem kubekowym – 1 szt.,

- huśtawka dwuosobowa z siedziskiem typu deseczka – 1 szt.,
- huśtawka wagowa dwuosobowa – 2 szt.,
- bujaki sprężynowe – 3 szt.,
- piaskownica – 1 szt.,
- zestaw wieżowy ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
- fitness typu orbitrek – 1 szt.,
- fitness typu biegacz – 1 szt.,
- fitness typu wahadło – 1 szt.,
- ławki parkowe – 4 szt.,
- kosze parkowe – 4 szt.,
- tablica informacyjna – 1 szt.

c) Modernizacja obiektów sportowych - przebudowa budynku zaplecza stadionu przy ul. Jana Pawła II 3 (z termomodernizacją) – wykonanie 543 959,17 zł

Zaplanowana na rok 2020 budowa budynku zaplecza stadionu przy ul. Jana Pawła II 3 (tzw. „pawilon”) została zawieszona ze względu na panującą epidemię i przystąpiono do niej w roku 2021. Przedmiotem zadania było poszerzenie bazy sanitarnej w istniejącym budynku zaplecza dla stadionu piłkarsko-lekkoatletycznego. Zaprojektowano w budynku nowe szatnie i sanitariaty z przeznaczeniem dla zawodników i użytkowników indywidualnych z uwzględnieniem osób uprawiających lekkoatletykę. Zaplanowano przebudowę i modernizację pomieszczeń w postaci: dwóch szatni oraz WC ogólnodostępnego. Pojedyncza szatnia będzie posiada powierzchnię ok. 15,2 m², wyposażona w 18 szafek umożliwiających pozostawienie odzieży na czas treningów lub zawodów, wentylację grawitacyjną, węzeł sanitarny o powierzchni ok. 7,45 m², w skład wchodzi 2 natryski, umywalka i ustęp. Wykonano również termomodernizację całego obiektu z wykorzystaniem środków z częściowego umorzenia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

d) Modernizacja obiektów sportowych – wykonanie projektu budowy budynku zaplecza stadionu przy ul. Starzyńskiego – wykonanie 43 050,00 zł

Zaplanowano budowę budynku zaplecza stadionu piłkarskiego. Będzie to budynek dwukondygnacyjny (parter + piętro), niepodpiwniczony. Z dostępem do pomieszczeń przez osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich.

W budynku zaprojektowano:

- a) w parterze: pomieszczenia socjalne (szatnie i natryski), pom. biurowe, kotłownię na gaz propan-butan, pom. gospodarcze, kasę biletową, komunikacja, W.C, sterownia, komunikacja, W.C, dźwig osobowy,
- b) na piętrze: gabinety z łazienkami, WC, pom. biurowe, siłownia, pom. techniczne, sala konferencyjna, zaplecze kuchenne, komunikacja, dźwig osobowy. Inwestycja jest zaplanowana jako 2 – letnia.

Wykonano projekt w celu zmniejszenia powierzchni i funkcjonalności budynku zgodnie zaleceniami Rady Miejskiej w Łowiczu.

e) Udzielono dotacji celowej w wysokości 150 000,00 zł Miejskiemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Pelikan” Łowicz, dla zadania „Trening czyni mistrza – trenują zyskują”

Zajęcia treningowe prowadzone w dyscyplinie piłka nożna były w 8 grupach (drużynach) według kategorii wiekowej stosownie do postanowień wynikających z regulaminów Polskiego Związku Piłki Nożnej w oparciu o opracowane Programy Szkoleniowe (w rocznikach od 2005 do 2009). Treningi prowadzone były przez trenerów posiadających odpowiednie licencje (5 trenerów z licencją UEFA B, 3 trenerów z licencją UEFA C). Zajęcia prowadzone były 3 razy w tygodniu. Treningi odbywały się na boisku piłkarskim Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łowiczu, boisko udostępniane jest klubowi bezpłatnie przez Gminę Miasto Łowicz.

Zawodnicy uczestniczyli w zajęciach za pisemną zgodą rodziców, są objęci ubezpieczeniem grupowym od nieszczęśliwych wypadków. Warunkiem koniecznym uczestniczenia w zajęciach są pozytywne i ważne badania lekarskie (badania laboratoryjne oraz badania wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w zakresie sportu, którym zawodnicy poddawani są dwa razy w ciągu roku). Realizacja założeń szkoleniowych wymagała dysponowania odpowiednim sprzętem sportowym. Zajęcia treningowe prowadzone były w pierwszym półroczu od 19 kwietnia 2021 do końca czerwca 2021. Z uwagi na pandemię Covid-19 w Polsce, klub nie prowadził zajęć od 6 do 18 kwietnia 2021. Treningi w drugim półroczu odbywały się od 12 lipca do 17 grudnia 2021 r. Klub prowadził treningi bramkarskie dla zawodników z wszystkich roczników podzielonych na 4 grupy. Każdy z bramkarzy z poszczególnych grup trenował minimum raz w tygodniu w grupach 4 osobowych. Treningi trwały 60 minut.

Do zadań ogólnych należało:

- 1) poprawa i wzrost poziomu sprawności fizycznej ogólnej i specjalnej oraz sprawności psychicznej dzieci i młodzieży,
- 2) poprawa kondycji zdrowotnej, korekta wad postawy,
- 3) nauka współzawodnictwa,
- 4) nauka organizowania aktywnego spędzania czasu wolnego,
- 5) nauka stosowania zasady „fair play”.

Do zadań sportowych należało:

- a) nauka, poprawa i doskonalenie techniki i taktyki gry w piłkę nożną,
- b) przygotowanie zawodników do współzawodnictwa w grupach seniorskich zrzeszonych w Klubie,
- c) podniesienie dotychczasowego poziomu sportowego poprzez awans kolejnych zespołów do ligi wojewódzkiej.

f) Udzielono dotacji celowej w wysokości 100 000,00 zł Uczniowskiemu Miejskiemu Klubowi Sportowemu Księżak w Łowiczu, dla zadania „Koszykówka moim sportem”

Głównym celem projektu było zachęcenie dziewcząt i chłopców do uprawiania koszykówki i pokazanie im, że można aktywnie spędzić czas na treningach, a nie tylko przed komputerem. Dzieci, które przychodziły systematycznie na zajęcia polepszyły swoje umiejętności motoryczne. Na zajęciach pracowały głównie nad elementami technicznymi, ale nie tylko. Były gry i zabawy z elementami koszykówki, a także różne ćwiczenia i formy dodatkowe, doskonalące elementy techniczno-taktyczne tej dyscypliny.

Ważnym punktem w piramidzie szkoleniowej Klubu było wprowadzenie zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym, które pomimo braku rywalizacji w rozgrywkach wojewódzkich, uczestniczyły w treningach oraz życiu Klubu. Kontynuacją dla grupy przedszkolnej jest są zajęcia dla dzieci z klasy szkoły podstawowej „1-3”. Dużym sukcesem tej grupy był udział zawodników i zawodniczek w rozgrywkach wojewódzkich. W systemie szkolenia występują również zajęcia Skills Development, zajęcia te skierowane są do dzieci, które rozpoczynają swoją przygodę z koszykówką oraz dla zawodników którzy chcą podnosić swoje indywidualne umiejętności techniczne.

W klubie w sekcji koszykówki w całym roku 2021 trenowało około 100 zawodników uczestniczących systematycznie w sportowych zajęciach pozalekcyjnych w zakresie koszykówki.

- 1) Zajęcia szkoleniowo – treningowe odbywały się 2 do 4 razy w tygodniu dla każdej grupy treningowej po 1,5 godziny,
- 2) Zrealizowano blisko 520 zajęć szkoleniowo- treningowych w zakresie koszykówki (z każdą grupą osobno, w zależności od poziomu zaawansowania uczestników i tematyką konkretnych zajęć zgodnie z programami szkolenia opracowanymi przez instruktorów i trenerów),
- 3) Zorganizowano 40 wyjazdów na zawody regionalne i turnieje,
- 4) Organizowano turnieje towarzyskie koszykówki dla drużyn młodzieżowych,
- 5) Ponad 60 zawodników i zawodniczek uczestniczyło w rozgrywkach i zawodach,
- 6) Drużyny rywalizowały na arenie wojewódzkiej i międzywojewódzki,

- 7) Zrealizowano 700 godzin sportowych zajęć pozalekcyjnych,
- 8) Zawodnicy uczestniczyli w obozie letnim w Brennej w dniach 6-15.08.2021 r.

g) Udzielono dotacji celowej w wysokości 10 000,00 zł Akademii Piłkarskiej „Champions” Łowicz, dla zadania „Piłka nożna dla dzieci”

Zajęcia w dyscyplinie piłka nożna prowadzone były w 5 grupach wg. kategorii wiekowej stosownie do postanowień wynikających z regulaminów Polskiego Związku Piłki Nożnej w oparciu o Program Szkolenia PZPN (w rocznikach od 2011 do 2017):

- grupa 2016-2017,
- grupa 2015-2016,
- grupa 2013,
- grupa 2013,
- grupa 2011-12.

Treningi prowadzone były w okresie od 1.10.2021 do 23.12.2021 r., przez trenerów posiadających odpowiednie licencje (1 trener z licencją UEFA B, 2 trenerów z licencją Grassroots C). Zajęcia odbywały się 2-3 razy w tygodniu w zależności od grupy. Miejszem realizacji zadania były obiekty Szkoły Podstawowej nr 3 w Łowiczu przy ul. Grunwaldzkiej 9 oraz boisko trawiaste LKS „Olimpia” Niedźwiada. Boiska i hale udostępniano klubowi bezpłatnie.

Głównym celem projektu było zachęcenie dzieci do gry w piłkę nożną i promowanie jej jako formy wszechstronnej aktywności ruchowej i spędzania czasu wolnego, jak również stwarzania możliwości rozwoju utalentowanym sportowo dzieciom. Cel główny został osiągnięty o czym świadczy fakt dużego zainteresowania prowadzonymi zajęciami. Obrazuje to liczebność poszczególnych grup : 2016-2017 – 18 osób, grupa 2015-2016 – 20 osób, grupa 2013 – 15 osób, grupa 2013A- 15 osób i grupa 2011-2012 – 18 osób.

h) Udzielono dotacji celowej w wysokości 24 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Akademia Pelikan” Łowicz, dla zadania „Łączy nas piłka”

Zajęcia szkoleniowo-treningowe dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie piłka nożna prowadzone były dla 6 grup uczestników (kategoria Orlik – 2 grupy, kategoria Żak – 2 grupy, kategoria Skrzat- 2 grupy). Treningi w miesiącach kwiecień, maj, czerwiec, odbywały się dla każdej kategorii wiekowej 2 razy w tygodniu. Natomiast od sierpnia do grudnia 2021 roku zajęcia odbywały się w rozkładach : kategoria Orlik (treningi 3 razy w tygodniu), kategoria Żak (treningi 3 razy w tygodniu), kategoria Skrzat (treningi 2 razy w tygodniu). Łącznie zrealizowano 376 jednostek treningowych, dla około 100 zawodników. Zawodnicy wzięli udział 50 meczach ligowych, oraz 25 turniejach piłkarskich. Uczestnicy uzyskali wiedzę na temat zdrowego stylu życia wolnego od

alkoholu i narkotyków w ramach realizacji programu edukacyjno-profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom „Zabawa z pasją bez presji i agresji”.

i) Udzielono dotacji celowej w wysokości 25 000,00 zł Międzyszkolnemu Klubowi Sportowemu „ZRYW”, dla zadania „Trening czyni mistrza”

Prowadzenie zajęć szkoleniowo-treningowych w dyscyplinie judo w dwóch grupach: początkującej i zaawansowanej przy minimalnej liczebności grupy po 10 osób – zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu po 1,5 godz. Zajęcia były prowadzone systematycznie zgodnie z ustalonym harmonogramem, natomiast w okresie od 06 kwietnia 2021 roku do 19 kwietnia 2021 r., w formie zdalnej (6 treningów). Zawodnicy wystartowali siedmiokrotnie w zawodach. W dniach 27.07.2021 r. – 03.08. 2021 r., młodzi judocy (18 osób) przebywali na letnim obozie sportowym w Bęsi na Mazurach. Klub prowadził także zajęcia profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

j) Udzielono dotacji celowej w wysokości 22 000,00 zł Uczniowskiemu Miejskiemu Klubowi Sportowemu „KSIĘŻAK” w Łowiczu, dla zadania „Tenis stołowy moim sportem”

Prowadzenie zajęć z zakresu tenisa stołowego szkoleniowo-treningowych dla dzieci i młodzieży (chłopców i dziewcząt), które odbywały się 3 razy w tygodniu i prowadzone były przez 2 instruktorów. W 2021 roku systematycznie uczęszczało na treningi i reprezentowało UMKS Książak w różnej rangi zawodach 15 osób. Zawodnicy startowali w turniejach organizowanych przez ŁOZTS, turniejach okolicznościowych oraz do momentu „zamrożenia” współzawodnictwa sportowego rozegrali wszystkie mecze objęte kalendarzem rozgrywek II i III ligi prowadzonej przez ŁOZTS. Zorganizowano około 25 wyjazdów na zawody sportowe i mecze. Zajęcia szkoleniowo – treningowe odbywały się od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 r.

k) Udzielono dotacji celowej w wysokości 15 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu KORABKA w Łowiczu, dla zadania „Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych szkoleniowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie lekka atletyka”

Prowadzenie zajęć lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży w wieku 8-11 lat (dziewcząt i chłopców), łącznie 38 osób. Zajęcia miały charakter ćwiczeń ogólnorozwojowych. Uczestnicy rozwijali zdolności motoryczne i ogólną kondycję fizyczną, kształtowali i doskonalili m.in techniki kroku biegowego, skoku w dal, wznoszenia. Treningi prowadzono dwa razy w tygodniu po 90 minut. Cyklicznie w zajęciach systematycznie uczestniczy od 15 do 20 osób. Zawodnicy brali także udział w „Czwartkach lekkoatletycznych” , które odbyły się w okresie wiosennym. Klub prowadził zajęcia profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

l) Udzielono dotacji celowej w wysokości 14 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu KORABKA w Łowiczu, dla zadania „Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych szkoleniowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie piłka siatkowa”

Prowadzenie zajęć szkoleniowo treningowych dla 2 drużyn męskich, (grupa młodsza i starsza) z zakresu piłki siatkowej, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego, zajęcia realizowane były w ramach 4 godzin tygodniowo. Dominującą formą były gry i zabawy ruchowe, uzupełniane ścisłymi formami ruchu w postaci ćwiczeń gimnastycznych. W związku z obostrzeniami związanymi z Covid-19 w Polsce, sezon letni rozłożył się w ilości spotkań i treningów na boiskach znajdujących się na powietrzu. Ograniczona liczba zawodników podczas treningu wymusiła większą liczbę godzin treningowych, tak aby każdy chętny mógł uczestniczyć w zajęciach.

m) Udzielono dotacji celowej w wysokości 26 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Jedynka” w Łowiczu, dla zadania „Lekkoatletyka i szachy - sport dla każdego”

Klub do 31 grudnia 2021 roku przeszkolił 37 zawodników z lekkoatletyki. Do 24 marca 2021 r., prowadzono zajęcia dwa razy w tygodniu na hali OSiR nr 2 w Łowiczu. W związku z ograniczeniami związanymi z pandemią Covid- 19 w Polsce od 25.03.2021 do 11.04.2021 r. klub zawiesił zajęcia. Od 12.04.2021 do 30.09.2021 r., zawodnicy trenowali trzy razy w tygodniu na świeżym powietrzu (park Błonie, OSiR nr 1 – stadion). Zajęcia odbywały się dodatkowo w sali gimnastycznej w al. Sienkiewicza 62 w Łowiczu. Brali także udział w zawodach lekkoatletycznych, zawodach szachowych oraz w letnim obozie w Pieckach na Mazurach (33 osoby). Klub zorganizował zajęcia z profilaktyki uzależnień pn: „ Spójrz inaczej program zajęć wychowawczo – profilaktyczny dla dzieci i młodzieży”.

n) Udzielono dotacji celowej w wysokości 14 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Pijarski Klub Sportowy”, dla zadania „Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegów lekkoatletycznych, szachów oraz piłki siatkowej”

Zadanie polegało na organizacji szkolenia dzieci i młodzieży w zakresie biegów lekkoatletycznych, szachów oraz piłki siatkowej, w celu zapewnienia młodzieży prawidłowego rozwoju fizycznego w tym poprawienie sprawności psychoruchowej dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz choroby alkoholowej.

Do 31 grudnia 2021 r., zrealizowano łącznie 212 godzin zajęć treningowych. Liczba uczestników zadania wyniosła łącznie 50 osób, w tym 19 uczestników sekcji biegowej oraz 31 uczestników sekcji szachowej. Zawodnicy sekcji biegowej wzięli udział w 25 imprezach biegowych na różnych szczeblach, w których zajęli 49 miejsc na podium, w tym odnieśli 36 zwycięstw. Zawodnicy

sekcji szachowej uczestniczyli w 43 turniejach szachowych na różnych szczeblach, w tym w Mistrzostwach Województwa Juniorów w Szachach, w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Juniorów w Szachach, w Igrzyskach Dzieci w Szachach Drużynowych do szczebla finału wojewódzkiego włącznie oraz w rozgrywkach drużynowych III Ligi Seniorów w Szachach Klasycznych.

o) Udzielono dotacji celowej w wysokości 5 500,00 zł Łowickiemu Klubowi Karate Kyokushin Fighter w Łowiczu, dla zadania „Karate moim sportem”

Klub prowadził treningi w trzech grupach wiekowych dla dzieci w wieku 6-9 lat i 10-13 lat oraz dla młodzieży. Zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu od 60 do 90 minut. Łącznie udział w zajęciach uczestniczyło 36 osób. Zorganizowano trzy spotkania z zakresu profilaktyki uzależnień i patologii społecznych. Zawodnicy w związku z pandemią Covid-19 nie wzięli udziału w planowanych zawodach, ale udało się przystąpić do egzaminów na stopnie kyu.

Klub poprzez systematyczny ciężki trening, kształtował pozytywne cechy charakteru i osobowości u zawodników. Podopieczni rozumieją jak wielkie znaczenie ma aktywność fizyczna oraz zdrowe zbilansowane odżywianie dla zachowania zdrowia, poprawy kondycji oraz dla utrzymania zdrowej wysportowanej sylwetki. Treningi karate Kyokushin poprzedza przysięga DOJO, która jest zbiorem ponadczasowych wartości, dlatego udział w zajęciach kształtuje charakter oraz buduje najważniejsze wartości potrzebne w realizowaniu celów życiowych. Treningi karate wypełniając wolny czas pozaszkolny w naturalny i skuteczny sposób chronią dzieci i młodzież przed patologiami społecznymi.

p) Udzielono dotacji celowej w wysokości 13 000,00 zł Stowarzyszeniu Rehabilitacyjno-Edukacyjnemu „Karino”, dla zadania „Zajęcia sportowe w Karino 2021”

Realizacja zadania pt. „Zajęcia sportowe w KARINO 2021” polegała na prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Łowicza w dwóch grupach wiekowych (7-12 lat) i (13-18 lat), propagowaniu zdrowego stylu życia, zapewnienie prawidłowego rozwoju fizycznego, nabycie podstaw techniki i umiejętności jazdy konnej, prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz choroby alkoholowej. W realizacji zadania udział wzięło 15 osób. Zorganizowano 10 zajęć z profilaktyki uzależnień.

r) Dostępność miejskich obiektów sportowych i rekreacyjnych

Miasto Łowicz dysponuje bogatą, ogólnodostępną bazą obiektów sportowych. Większość z nich administrowana jest przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łowicz:

- **Hala sportowa nr 1**, ul. Jana Pawła II 3 (a w niej: sala główna z pełnym zapleczem o wymiarach 48 x 24 m oraz trybuną na 500 miejsc, sala gimnastyczna o wymiarach 12 x 12 m, sala do ćwiczeń z matą o wymiarach 12 x 12 m, siłownia, sauna),
- **Hala sportowa nr 2**, ul. Topolowa 2 (a w niej: sala główna o wymiarach 46 x 35 m z pełnym zapleczem, sala gimnastyczna z matą, salka rekreacyjna, dwie siłownie),
- **Stadion miejski wielofunkcyjny im. 10 PP**, ul. Jana Pawła II 3 (stadion posiada bieżnię okólną 400 m, wraz ze skoczniami i rzutnią do kuli, boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 105 x 68 m, trybunę zadaszona na 1000 miejsc, oświetlenie 300 luxów),
- **Pływalnia miejska**, ul. Kaliska 5,
- **Stadion Piłkarski**, ul. Starzyńskiego 6/8 (na stadionie piłkarskim mieści się: boisko trawiaste o wymiarach 73 x 119 m z zapleczem oraz widownią na 2000 miejsc siedzących),
- **Kompleks Boisk Orlik**, ul. Bolimowska 15/19 (w skład Orlika wchodzi: boisko piłkarskie o wymiarach 30 m x 62 m ze sztuczną nawierzchnią (sztuczna trawa), boisko wielofunkcyjne o wymiarach 20 m x 30 m ze sztuczną nawierzchnią (tartan), do koszykówki, siatkówki i tenisa ziemnego, wraz z zapleczem. Cały obiekt jest oświetlony i ogrodzony siatką o wysokości 4 m).

W zasobach miejskich znajdują się place zabaw: w Parku Błonie, przy ul. Bolimowskiej 15/19, przy ul. Miodowej 6, przy ul. Ciemnej, przy ul. Krudowskiego. Reszta obiektów sportowych i placów zabaw znajduje się w zasobach szkół oraz Łowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Bardzo istotnym elementem infrastruktury sportowej w Łowiczu są **odkryte baseny** przy ul. Kaliskiej 5, które funkcjonowały w okresie 28 czerwca – 31 sierpnia 2021. Całodzienny bilet normalny kosztował 8 złotych. Z 50-procentowej ulgi mogły skorzystać dzieci powyżej 7. roku życia oraz młodzież szkolna do 18. roku życia, dorośli posiadający łowicką Kartę Dużej Rodziny 3+, posiadacze Karty Seniora, a także emeryci i renciści. 2 złote za pobyt na pływalniach pod chmurką to koszt biletu dla dzieci i młodzieży objętych Kartą Dużej Rodziny 3+. Dzieci, które nie ukończyły 7. roku życia mogą przebywać na obiekcie bezpłatnie.

Lodowisko miejskie zlokalizowane na Nowym Rynku w Łowiczu, w 2021 roku funkcjonowało w okresach 1 stycznia - 7 marca 2021 r. oraz 21-31 grudnia 2021 r. Osoby posiadające własne łyżwy mogą korzystać z obiektu za darmo. Natomiast osoby chcące wypożyczyć sprzęt, muszą uiścić opłatę w wysokości 7 zł/godz. Istnieje również możliwość skorzystania z usługi ostrzenia łyżew, która również kosztuje 7 zł.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 2:***Podjęcie aktywnych działań zmniejszających
bezrobocie oraz aktywnych form pomocy społecznej*****a) Obsługa Karty Dużej Rodziny oraz łowickiej Karty Seniora**

Łowicka Karta Seniora uprawnia do zniżek w jednostkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz partnerów programu. Partnerem programu może zostać każdy przedsiębiorca. Do programu można dołączyć poprzez wypełnienie deklaracji przystąpienia. Partner programu otrzyma z Urzędu Miejskiego naklejkę z napisem „Tu honorujemy Łowicką Kartę Seniora”. W 2021 wydano 71 kart.

Wydawane są także Karty Dużej Rodziny, w 2021 roku przyjęto 24 wnioski zgłoszenia nowej rodziny, 28 wniosków zgłoszenia nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców, 1 kartę przyznaną dla nowego członka rodziny, 2 wnioski o uzupełnienie rodziny, 24 przyznanych nowych kart dla osób, które już były posiadaczami, 3 przyznanych duplikatów kart, 5 kart elektronicznych przyznanych jako druga forma karty.

b) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uruchomił bezpłatny nr telefonu dla seniorów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne osób starszych i samotnych, w związku ze stanem sanitarno-epidemiologicznym na terenie naszego kraju oraz działaniami prewencyjnymi podjętymi przez Urząd Miejski, uruchomił specjalny, bezpłatny numer telefonu dla seniorów pod którym mogli oni uzyskać pomoc. Osoby starsze i samotne, potrzebujące pomocy przy zakupie jedzenia i leków, mogły to zgłosić dzwoniąc pod nr. tel. 22 505 11 11. Po przyjęciu zgłoszenia, osoby takie odwiedził pracownik MOPS-u, posiadający imienną legitymację z pieczętką, który zrobił zakupy. Po to, by same nie narażały się na niebezpieczeństwo zarażeniem wirusem Covid-19.

CEL STRATEGICZNY:***Podniesienie poziomu jakości życia*****PROGRAM STRATEGICZNY:*****Poprawa dostępności i jakości usług publicznych*****Zadanie 3:*****Współdziałanie z Powiatową Komendą Policji
w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego***

a) Dofinansowanie zakupu samochodu na potrzeby Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu - 25 000,00 zł

Miasto Łowicz przekazało środki na dofinansowanie zakupu nieoznakowanego samochodu policyjnego na potrzeby Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu.

b) Dofinansowanie pieszych patroli policyjnych

Miasto Łowicz decyzją Rady Miejskiej przekazało Komendzie Powiatowej Policji w Łowiczu środki w kwocie 75 tys. zł dotacji na rekompensatę dla policjantów za ponadnormatywny czas służby.

W ramach podpisanego Porozumienia od 15 maja do 31 grudnia 2021 roku wystawione zostały dodatkowe, dwuosobowe patrole piesze, realizujące zadania z zakresu służby prewencyjnej w miejscach zagrożonych przestępczością. Służby ponadnormatywne funkcjonują na terenie Gminy Miasta Łowicza od 2007 roku. Za ich funkcjonowanie i efektywne wykorzystanie odpowiada Komendant Powiatowy Policji w Łowiczu, który comiesięcznie przedkłada burmistrzowi plan dyslokacji patroli, z uwzględnieniem ilości patroli, czasu ich służby oraz terenu rozlokowania policjantów.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 4:

Zwiększenie integracji społecznej i aktywności cyfrowej

a) Stała adaptacja budynku Urzędu Miejskiego w Al. Sienkiewicza 62 na potrzeby działalności organizacji pozarządowych i podmiotów społecznych

Od sierpnia 2020 roku duża liczba organizacji pozarządowych ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Miejskiego w Łowiczu (dawne Gimnazjum nr 1), mieszczącego się przy Al. Sienkiewicza 62, co niewątpliwie wpływa na zwiększenia integracji społecznej.

Jest to siedziba Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości. Umowy na najem lokali zostały podpisane na preferencyjnych warunkach (2 zł/m² czynszu) na okres 3 lat z następującymi organizacjami:

- łowicki Uniwersytet Trzeciego Wieku,

- Miejsko – Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu,
- Polski Związek Wędkarski Koło w Łowiczu,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Stowarzyszenie Łowicki Klub Amazonek,
- PTTK Oddział w Łowiczu,
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Łowicz,
- Łowickie Stowarzyszenie „Dać Szansę”,
- Klub Seniora „Radość”,
- Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Ludowy „Koderki”.

Ponadto swoją siedzibę w budynku mają:

- Biblioteka Miejska im. A.K. Cebrowskiego,
- Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości,
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” Łowicz,
- Zarząd Osiedla Nowe Miasto,
- Zarząd Osiedla Starzyńskiego,
- Stowarzyszenie Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane „Renia”,
- Stowarzyszenie Starzyńskiego Biega.

Z budynku korzystają również prowadząc zajęcia:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Łowiczu,
- Przedszkole nr 5 w Łowiczu,
- Łowicka Orkiestra Kameralna
- Kodomaniacy
- DNA Dance Studio
- Balet dla dzieci
- Karate Kyokushin

W budynku Urzędu przy Al. Sienkiewicza 62 znajduje się duża sala gimnastyczna i mniejsze sale ogólne, które są do dyspozycji wszystkich zgłaszających się organizacji pozarządowych. Obywają się w nich zajęcia sportowe Taekwondo, próby Dziecięco-Młodzieżowego Zespołu Ludowego „Koderki”, zawody szachowe, zajęcia z informatyki i robotyki, balet dla najmłodszych, zajęcia ruchowe dla seniorów i „amazonek”. Jest to bez wątpienia miejsce tętniące aktywnością, w którym

między korzystającymi z niego podmiotami wywiązała się synergia. Brak takiego miejsca dla wielu osób jest już dziś niewyobrażalny.

Stowarzyszenia działające na terenie Łowicza swoją działalność statutową opierają m.in. na zachowaniu i zwiększeniu sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej członków oraz ich aktywizacji społecznej. Służą temu różnorodne formy działalności.

Funkcjonujący w mieście Klub Seniora „RADOŚĆ”, Stowarzyszenie Łowicki Klub Amazonek oraz Koło Diabetyków również organizuje szereg działań mających na celu zwiększenie integracji społecznej osób starszych i zapobieganiu ich izolacji społecznej. Poprzez realizację działań statutowych zachęca i pobudza także do aktywności fizycznej i profilaktyki zdrowotnej.

W 2021 roku trwały dalsze prace adaptacyjne tj. rozpoczęto remont dwóch szatni przy Sali gimnastycznej, przemalowano część korytarzy, przygotowano pomieszczenie dla Magazynu Żywności, wydzielono nowe pomieszczenie pod wynajem długoterminowy, wyremontowano chodnik wzdłuż parkingu, wykonano „Jadłodzielnię” wraz z zabudową, wymieniono w całości oświetlenie na LED (również na Sali gimnastycznej), zainstalowano TV w korytarzu do prezentacji materiałów video, zainstalowano defibrylator AED, zainstalowano skrzynki na listy, zakupiono głośnik bezprzewodowy i krzesła ze stołami składanymi do obsługi wydarzeń i spotkań.

b) Realizacja zadania publicznego „Wybieram Aktywność Fizyczną” - wykonanie 3 408 zł oraz zadania „Senior Młody Duchem” – wykonanie 33 562,86 zł

Realizacja zadania pn. „Senior młody duchem” w zakresie edukacji oraz wspieranie utrzymania aktywności intelektualnej, fizycznej, psychicznej, rozwijanie zainteresowań oraz zapobieganie izolacji społecznej osób starszych. W ramach zadania zorganizowano m.in. : 5 wykładów, 2 wyjazdy do SGGW w Warszawie, odbywały się zajęcia z języka angielskiego, wyjazd do teatru oraz kompleksu termalnego w Uniejowie. Ponadto przeprowadzono zajęcia koła tanecznego oraz wyjazd na XIII Międzynarodową Olimpiadę Sportową Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Organizacji Senioralnych „Trzeci Wiek na Start” na stadionie śląskim w Chorzowie.

Projekt „Wybieram aktywność fizyczną” skierowany był do ok. 140 seniorów z Łowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, a za jego główny cel przyjęto szeroko rozumianą edukację seniorów w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, narkotyków i innych używek. W tym celu zrealizowano następujące działania : nieodpłatna prelekcja dla 42 osób pn. „ Wpływ izolacji na negatywne zachowania. Działania profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom izolacji i nadużywania alkoholu” .

W okresie od 02.11.2021 r, do 23.12.2021 r. przeprowadzono systematyczne cotygodniowe zajęcia z zakresu kultury fizycznej w 7 grupach (2 grupy gimnastyki rozciągająco – korekcyjnej, 1 grupa gimnastyki z elementami aerobiku, 1 grupa z elementami pilates na piłkach, 2 grupy aqua aerobiku, 1 grupa nauki i doskonalenia pływania.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 5:

Utworzenie domu dziennego pobytu dla osób starszych

a) Miasto Łowicz przygotowywało i opracowało wstępne koncepcje do złożenia wniosku do programu „SENIOR +”

Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Łowiczu opracował wstępną koncepcję na utworzenie i wyposażenie klubu seniora „RADOŚĆ” w budynku dawnego Gimnazjum nr 1 w alejkach Sieniewicza. Nowe miejsce spotkań dla łowickich seniorów zaplanowano na koniec 2021 roku.

Miasto Łowicz pozyskało 200 tys. złotych dofinansowania z rządowego programu „Senior+” na utworzenie i wyposażenie w budynku Urzędu Miejskiego w Łowiczu w Al. Sienkiewicza 62, Klubu "Seniora+", będącego ośrodkiem wsparcia dla seniorów z terenu miasta Łowicza. Klub stanowił będzie przestrzeń do prowadzenia samopomocy i działań wolontariatu na rzecz innych. Łączna koszt realizacji zadania wynosi 250 tys. zł przy 50 tys. zł wkładu własnego Miasta. W ramach realizacji zadania planuje się utworzenie nowoczesnego, komfortowego, w pełni wyposażonego w meble, sprzęty multimedialne i wyposażenie socjalno-kuchenne ośrodka wsparcia (Klubu samopomocy) wg poniższych założeń:

W pomieszczeniu pierwszym, głównym (89 m²):

- 1 pomieszczenie ogólnodostępne wyposażone w stoły i krzesła, tzw. SALA SPOTKAŃ;
- 1 pomieszczenie klubowe wyposażone w sprzęt RTV, komputer z dostępem do internetu, kanapy i fotele, tzw. KLUBIK;
- 1 szatnia/przebiegarnia tuż przy wejściu z wyposażeniem meblowym.

W pomieszczeniu drugim (48 m²):

- 1 pomieszczenie kuchenne wyposażone w sprzęty, urządzenia i naczynia do przygotowania i spożycia posiłku;
- 1 łazienka wyposażona w 2 toalety (dla kobiet i mężczyzn) i umywalkę.

Minimalna liczba godzin oferowanych usług: 4 godziny dziennie x 5 dni = 20 godzin tygodniowo, prowadzonych pod okiem pracownika i specjalisty z ramienia MOPS. Wykonanie inwestycji przeniesione zostało na rok 2022 r.

b) Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Łowiczu

Aktualnie Środowiskowy Dom Samopomocy, jednostka organizacyjna podlegająca pod miasto Łowicz jest ośrodkiem wsparcia dziennego. W bieżącej działalności realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej udzielając oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi mającymi trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem, pozwalającego na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną. Działalność ukierunkowana jest na zapobieganie izolacji społecznej poprzez stwarzanie warunków sprzyjających integracji, rozwiązywania problemów dnia codziennego, udzielanie wsparcia psychicznego, przełamywanie barier we wzajemnych relacjach. Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia codziennie opiekę i wsparcie społeczne, pozwalające na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych uczestników, ich usamodzielnienie oraz szeroko rozumianą integrację społeczną jako przywrócenie możliwości do pełnienia powszechnie dostępnych w społeczności ról społecznych. Dla każdego uczestnika opracowywany jest plan postępowania wspierająco - aktywizującego na czas wydanej decyzji, który jest dostosowany do potrzeb i możliwości uczestnika

CEL STRATEGICZNY II:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 1:

Zabezpieczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe

ZADANIE 3:

Wprowadzenie systemu finansowania komunalnego budownictwa mieszkaniowego

a) Budowa bloku komunalnego przy ul. Kwiatowej – wykonanie 24 600,00 zł

Planowana jest budowa nowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Łowiczu przy ul. Kwiatowej 10A w miejsce starej nieczynnej kotłowni węglowej. Blok czterokondygnacyjny z windą, bez piwnic, na 20 lokali mieszkalnych. Ogrzewany z kotłowni gazowej zlokalizowanej w budynku, parkingi dla min. 20 miejsc parkingowych. Mieszkania o podstawowym wyposażeniu z balkonami. Środki na budowę pochodzić będą z budżetu Miasta, a także planowane jest pozyskanie finansowego wsparcia z BGK w ramach Funduszu Dopłat. Inwestycja jest planowana jako 3 – letnia. Trwają prace projektowe nad dostosowaniem dokumentacji do złożenia umożliwiających wnioskowanie o wsparcie z BGK.

Decyzją Nr 700/2021 miasto otrzymało pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego o pow. użytkowej 736,64 m², wraz z infrastrukturą techniczną, miejscami postojowymi i instalacją gazową.

Przygotowywany jest wniosek o udzielenie wsparcia finansowego z Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez BGK rządowego programu budownictwa komunalnego. Kwota bezzwrotnej pomocy finansowej nie może przekroczyć 80 % kosztów inwestycji, czyli do 3 mln zł.

b) Mieszkania Dla Rozwoju (MDR) w Łowiczu / Mieszkanie Plus

Przy ul. Krudowskiego w Łowiczu powstają 3 kameralne budynki o prostych, nowoczesnych bryłach i jasnej szaro-białej kolorystyce. Najmniejszy mieści 16 mieszkań; po 4 lokale na każdej kondygnacji. W dwóch pozostałych zaprojektowano po 40 mieszkań. Od stron: wschodniej i zachodniej wysunięto balkony, co zapewnia duże nasłonecznienie. W każdym budynku przewidziano pomieszczenie wózkowni, wyposażone w stalowe stojaki na rowery. Mieszkańcy będą mogli także korzystać z miejsc postojowych.

Nabór wniosków zakończył się 30 czerwca 2021 r.; złożyły je 322 gospodarstwa domowe. Weryfikację zaplanowano na początek 2022 r.; samorząd przyznaje wnioskodawcom punkty za kryteria społeczne, uprawniające do pierwszeństwa w „kolejce” po mieszkania. W Łowiczu pierwszeństwo mają m.in.: rodzice, rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze oraz osoby, które opuściły takie placówki, młodzi dorośli do 35 r.ż., niepełnosprawni, a także zainteresowani przeprowadzką do Łowicza. Kolejny etap weryfikacji – a więc sprawdzenie zdolności czynszowej i potwierdzenie braku zaległych zadłużeń – planowany jest na przełomie października i listopada br. Wnioskodawcy, którzy zostaną zakwalifikowani przez łowicki samorząd, otrzymają mailem: elektroniczny formularz dotyczący ich sytuacji finansowej oraz pliki załączników. Zasiedlenie planowane jest na I kw. 2022 roku.

Inwestycja powstaje w ramach rynkowej części rządowego programu Mieszkanie Plus. Realizacją zajmuje się spółka celowa MDR Łowicz Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, którą tworzą dwa podmioty: Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZAN oraz Gmina Miasta Łowicz. Gmina Łowicz wniosła do spółki grunt pod osiedle, a pieniądze na budowę pochodzą ze środków Funduszu Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZAN, którym zarządza spółka PFR Nieruchomości.

c) Łowicz w kręgu Samorządowych Liderów Programu Mieszkanie Plus 2021

Na Kongresie Samorządów Polskich, które odbyło się w dniach 6-7 października 2021 r. w Centrum Konferencyjnym w Katowicach, Miasto Łowicz otrzymało jako Samorządowy Lider Programu Mieszkanie Plus 2021.

Wyróżnienie to zostało przyznane w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” przedstawiającym liczbę mieszkań powstających we współpracy z PFR Nieruchomości, w ramach

rynkowej części rządowego programu mieszkaniowego. Pierwsze miejsce w rankingu zdobyły Katowice. Łowicz znalazł się na 8 pozycji zaraz za Krakowem, Kępnem, Kępicami, Jarocinem, Gdynią, Dębica i Biała Podlaską. Za Łowiczem uplasowały się miasta: Mińsk Mazowiecki, Nakło nad Notecią, radom, Sianów, Świdnik, Toruń, Wałbrzych, Wrocław, Września i Zamość.

CEL STRATEGICZNY II:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 1:

Selektywna prywatyzacja komunalnych zasobów mieszkaniowych

Miasto nie planuje prywatyzacji zasobów komunalnych.

CEL STRATEGICZNY II:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 4.

Przygotowanie i wdrażanie programu budownictwa, remontów i modernizacji zasobów komunalnych

- a) Termomodernizacja budynku wielorodzinnego mieszkalnego w Łowiczu, ul. Armii Krajowej 43M - 34 305,00 zł**

Prace objęły m.in.: przygotowanie dokumentacji technicznej dot. termomodernizacji budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. Armii Krajowej 43M z montażem wewnętrznej instalacji C.O. oraz przygotowanie audytu energetycznego i przygotowanie na podstawie tej opinii propozycji wniosku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi o udzielenie odstępstw od zakazów obowiązujących wobec ptaków chronionych (niszczenia siedlisk, płoszenia).

- b) Remont elewacji z wymianą pokrycia dachowego i ocieplenia poddasza budynku wielorodzinnego mieszkalnego w Łowiczu, ul. Podrzecznej 18 - 428 086,65 zł**

Prace objęły m.in.: ocieplenie poddasza wraz z remontem elewacji i wymianą pokrycia dachu w budynku przy ul. Podrzecznej 18 prace obejmowały m.in.: skucie tynku na istniejącej elewacji, przygotowaniu podłoża pod wykonanie tynków renowacyjnych, demontaż pokrycia dachowego wraz z obróbkami i montaż nowego pokrycia z blachy na rąbek, demontaż elementów więźby dachowej przeznaczonej do wymiany, demontaż polepy, remont kominów, wymiana obróbek blacharskich, rynien i rur na nowe z blachy stalowej powlekanej, nadanie obiektowi nowej kolorystyki, wykonanie opaski wokół budynku i przebudowa chodników, demontaż i montaż nowego zadaszenia schodów nad klatką, ocieplenie ściany tylnej i przejazdu, ocieplenie stropu wraz z montażem płyty OSB na legarach, wykonanie tynków renowacyjnych wraz ze sztukaterią i szpachlowaniem, wyprawy elewacyjnej z tynku cienkowarstwowego silikonowego, renowacja balkonu, wykonanie zbiorczej instalacji antenowej, przygotowanie opinii ornitologicznej, nadzór ornitologiczny i nadzór inwestorski.

CEL STRATEGICZNY II:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 5.

Wspieranie różnorodnych form budownictwa mieszkaniowego

Miasto współpracuje z prywatnymi inwestorami i osobami prywatnymi w zakresie budownictwa mieszkaniowego poprzez zmiany planu zagospodarowania przestrzennego, czy też sprawną współpracę administracyjną. W Studium uwarunkowań przestrzennych powiększono powierzchnię gruntów pod budownictwo mieszkaniowe. W roku 2021 na terenie miasta powstawały kolejne prywatne budynki mieszkalne, m.in. przy ul. Blich, ul. 1 Maja / Akademickiej, ul. Żabiej.

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIE 1.

Modernizacja i rozwój systemu ciepłowniczego

Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu Sp. z o.o. w roku 2021 wykonał bieżące działania i naprawy w zakresie systemu ciepłowniczego na terenie miasta Łowicz.

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIE 2:

Kontynuacja zadań zmierzających do gazyfikacji miasta

- a) W zakresie działań zmierzających do gazyfikacji miasta zorganizowano dwa spotkania dotyczące zwiększenia obszarów objętych gazyfikacją.

Systematycznie jest rozwijana sieć gazowa na terenie Miasta Łowicza. Są w wielu miejscach rozbudowywane nitki gazociągów i wykonywane nowe przyłącza. Nie są to już sieci wielokilometrowe, ale mniejsze fragmenty, ale ich sukcesywnie przybywa. Efekty rozbudowy sieci gazowej są widoczne, ponieważ znacząco się poprawiła jakość powietrza, co wykazują czujniki Airly.

Osobną kwestią jest budowa sieci gazowej na osiedlu Górki. Jest tam projektowana nowa sieć gazowa dla większości osiedla. Niestety nie wszyscy mieszkańcy tego osiedla zadeklarowali chęć podłączenia się do gazu i projektowanie nie obejmuje wszystkich ulic na osiedlu.

W roku 2021 wykonano nową sieć gazową dla podłączenia nowych bloków na osiedlu Korabka, w ramach programu Mieszkania Plus.

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIE 3.

Rozwój odnawialnych źródeł energii

- a) Podpisano umowę na wykonanie odwiertu geotermalnego w Łowiczu

Burmistrz Miasta Łowicza Krzysztof Jan Kaliński i wiceprezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Dominik Bąk, 12 sierpnia 2021 r. podpisali umowę na wykonanie odwiertu geotermalnego na terenie Łowicza! Geotermia to odnawialne źródło energii, które pozyskuje się ze skał, wody i gruntów, znajdujących się pod powierzchnią Ziemi. Eksploatacja wód geotermalnych i zastosowanie energii geotermalnej np. w ciepłownictwie może przynieść miastu wiele korzyści!

Podpisanie umowy było ukoronowaniem kilkuletnich starań samorządu łowickiego o pozyskanie środków na ten odwiert. Przypomnijmy, że pierwszy wniosek w tej sprawie miasto złożyło już w 2016 roku. Niestety nie otrzymał on wówczas pozytywnej opinii głównego geologa kraju. Kolejny skutkowało tym, że Łowicz znalazł się ostatecznie w konkursie na 7 miejscu, spośród 15 samorządów w Polsce, które otrzymały dofinansowanie na badawcze odwierty geotermalne. W sumie złożono 35 wniosków. Łowicz jest jedynym samorządem, który otrzyma dofinansowanie w województwie łódzkim! Państwo przeznaczyło na ten cel 229 mln złotych.

Łowicz otrzyma 19 772 250 zł. Pieniądze te w całości mają pokryć wszystkie koszty związane z tą inwestycją. Odwiert zgodnie z dokumentacją będzie sięgał głębokości 2.650 m i wykonany zostanie w latach 2023 – 2024 na miejskiej działce w sąsiedztwie Ronda Niepodległości. Działka ta jest na tyle duża, by w razie potrzeby móc wykonać na niej drugi odwiert oraz wybudować instalację, dzięki której zasilone zostaną w ciepło osiedla w centrum miasta: Starzyńskiego, Noakowskiego i Broniewskiego. W przyszłości pozyskane ciepło ma zostać również przeznaczone do celów rekreacyjnych.

b) Realizacja programu „Czyste powietrze”

W ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, w związku z porozumieniem jakie Miasto Łowicz zawarło z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w 2021 r. pracownik Urzędu Miejskiego w Łowiczu pomógł 117 osobom z terenu Gminy Miasta Łowicza w złożeniu wniosków o dofinansowanie.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 1.

Skomunikowanie wewnętrznego układu drogowego z siecią dróg zewnętrznych

W 2018 roku Miasto Łowicz skierowało pismo do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w Łodzi, w którym poinformowało, iż konieczne jest rozpoczęcie prac przy budowie wschodniej obwodnicy Łowicza, na Drodze Krajowej nr 70 i nr 92, wraz z wybudowaniem mostu na rzece Bzurze i usunięcia tranzytu przez centrum Miasta Łowicza. Informując, że inwestycja jest niezwykle potrzebna dla prawidłowego funkcjonowania w/w dróg w Łowiczu i okolicach, oraz w celu poprawienia w jakości życia mieszkańców wschodniej części miasta.

Miasto Łowicz otrzymało odpowiedź od GDDKiA, informującą o dostrzeganiu problemów komunikacyjnych wynikających z dużego natężenia ruchu tranzytowego na ciągu drogi krajowej nr 70 przez Miasto Łowicz, jednak aktualnie budowa wschodniej obwodnicy Łowicza nie znajduje się na liście podstawowej i rezerwowej obowiązującego Planu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023. W związku z tym budowa obwodnicy została wytypowana do zadania inwestycyjnego po 2020 roku w zakresie drogowych odcinków miejscowości na terenie województwa łódzkiego. Propozycja zostanie zgłoszona przy najbliższej aktualizacji w/w planu.

Od początku 2019 roku była prowadzona inwestycja związana z przebudową drogi DK-70 ul. Bolimowskiej i ul. Warszawskiej, wraz z budową 2 rond jako dróg dojazdowych do wiaduktu. Mimo budowy ruch pojazdów się jeszcze zwiększył, ponieważ czasowe objazdy upłynniły ruch na tej drodze. Zwłaszcza ominięto skrzyżowanie ul. Warszawskiej i ul. Bolimowskiej, stale wcześniej zakorkowane. W wyniku tej inwestycji droga krajowa otrzymała pierwszeństwo przejazdu, co przyczyniło się do upłynnienia ruchu. Inwestycja obecnie jest zakończona i otworzyła możliwość budowy wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. 3-go Maja i ul. Warszawskiej.

Miasto Łowicz wychodząc z inicjatywą i pragnąc pokazać, na podstawie dokumentów problem z nadmiernym hałasem, i ruchem drogowym, zleciło wykonanie pomiarów hałasu na ul. Bolimowskiej. Pomiarzy zostały wykonane na początku grudnia, które potwierdziły znaczące przekroczenia hałasu oraz ogromny ruch samochodów ciężarowych. Wyniki i wnioski z tych badań zostały przesłane do GDDKiA.

Jesienią 2019 r., mieszkańcy osiedla Zatorze rozpoczęli protesty, połączone z blokadą dróg. Wpłynęło to na wielkie utrudnienia w ruchu samochodów przez DK-70. Odbiło się to znaczącym odzewem w mediach także krajowych i z pewnością dotarło do ośrodków decyzyjnych w Warszawie. Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Łowiczu prowadzi monitoring w GDDKiA, o wpisaniu Obwodnicy Łowicza do programu rządowego. W lutym 2020 roku, Program 100 Obwodnic, został ogłoszony i obwodnica Łowicza znalazła się na tej liście.

Obecnie GDDKiA wybrała firmę IVIA na opracowanie studium korytarzowego w celu wybrania najkorzystniejszego wariantu obwodnicy. Są zaproponowane 4 korytarze przebiegu obwodnicy Łowicza. Wszystkie długości około 15 km wyprowadzające ruch tranzytowy z Miasta. Powstały by nowe drogi, wiadukty, mosty i przepusty. Uległby całkowicie zmianie ruch drogowy w Łowiczu i okolicach miasta. Na razie jest to inwestycja w przygotowaniu. Realizacja jest zaplanowana pod koniec dekady.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 2.

Poprawa jakości dróg lokalnych, w tym modernizacja zabytkowej części miasta

W zakresie poprawy jakości dróg lokalnych, dokonano budowy oraz przebudowy ulic:

a) Drogi gminne wraz z dokumentacją - 76 928,50 zł

Środki finansowe na dokumentacje techniczne planowanych do wykonania dróg gminnych, dokumentacja na projekt remontu ul. Podleśnej, aktualizacja dokumentacji technicznej mostu w ul. Mostowej, Przemysłowej, Piekarskiej.

b) Zatoka parkingowa w ul. Nowej – wykonanie 356 243,92 zł

Wykonano przebudowę ul. Nowej w celu wygospodarowania miejsc parkingowych na odcinku przedszkola. Powstanie nowych miejsc parkingowych zniweluje utrudnienia w ruchu samochodowym w tym rejonie miasta. Wybrano wykonawcę robót JKM MIREX SP Z O.O. ze Skierniewic. Spółka przejęła teren budowy i rozpoczęła prace. Planowane zakończenie robót to kwiecień 2022r. Niezrealizowaną kwotę wydatku 346.097,92 zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających.

c) Przebudowa ul. Nieborowskiej, Poprzecznej i Kresowej - wykonanie 2 006 605,00 zł

Przedmiotem inwestycji była przebudowa drogi gminnej ulicy Nieborowskiej w Łowiczu. Przebudowa ulicy Nieborowskiej długość 533,0 m, szerokość 5,0 m, chodnik jednostronny szerokość 2,0 m, miejsca postojowe oraz zjazdy indywidualne. Przebudowa ulicy Poprzecznej długość 327,0 m, szerokość 6,0 m, chodnik jednostronny szerokość 2,0 m oraz zjazdy indywidualne. Przebudowa ulicy Kresowej długość 377,0 m, szerokość 6,0 oraz zjazdy indywidualne.

Droga w ulicy Nieborowskiej jest istotną drogą dla sieci drogowej osiedla Szarych Szeregów i osiedla Żwirki i Wigury, jest to droga klasy D. Odbywać się będzie na niej duży ruch samochodowy i rowerowy. Inwestycja usprawni ruch pojazdów samochodowych i rowerowych i ułatwi przedostanie się mieszkańców osiedla na zachodnią i południową stronę Łowicza oraz spowoduje łatwiejszy dostęp do drogi krajowej ulicy Bolimowskiej. Realizacja inwestycji poprawi jakość istniejących nawierzchni jak i jakości życia.

Droga w ulicy Kresowej jest drogą klasy D i jest istotną drogą dla obsługi mieszkańców przy niej mieszkających. Obecnie nawierzchnia drogi jest w złym stanie technicznym i stanowi zagrożenie dla poruszających się po niej użytkowników ruchu. Wykonanie nowej nawierzchni jezdni usprawni ruch lokalny w ciągu tej drogi. Ulica Kresowa jest drogą dojazdową przy której są zlokalizowane głównie budynki mieszkalne jednorodzinne.

d) Projekt budowlany drogi równoległej do ul. Gen. Stanisława Klickiego - wykonanie 154 500,69 zł

Wykonano dokumentację techniczną drogi w celu realizacji ulicy równoległej do ulicy Klickiego. Parametry techniczne nowej ulicy:

- szerokość jezdni min 6,0 m, nawierzchnia z mieszanek mineralno-bitumicznych,
- chodniki szerokości 2,0 m, nawierzchnia z kostki betonowej, ścieżka pieszo-rowerowa,
- skrzyżowanie z drogą gminną ul. Dmowskiego i powiatową ul. Klickiego,
- długość całkowita ok. 900 m,
- klasa techniczna: D, kategoria ruchu KR3,
- odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji deszczowej,
- budowa kolektora kanalizacji sanitarnej w pasie drogowym wraz z przykanalikami.

Wykonano wstępny podział geodezyjny celem wyznaczenia granicy pasa drogowego, a następnie rozpoczęła się procedura wywłaszczania gruntów, po uzyskaniu prawomocnej decyzji ZRID.

e) Budowa ul. Chabrowej

Planowana była do wykonania nowa nawierzchnia ul. Chabrowej. Ze względu na brak właściwej szerokości pasa drogowego prace miały polegać na jego uporządkowaniu. Z uwagi na protesty mieszkańców prace wstrzymano, ponieważ mieszkańcy wystąpili o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Łowicza.

f) Przebudowa ul. Magazynowej i Parkowej – wykonanie 783 590,00 zł

Planowana jest do wykonania nowa nawierzchnia ulicy. Długość ul. Magazynowej ok. 70 m, ul. Pałacowej 50m. Planuje się nawierzchnię asfaltową, chodniki z kostki betonowej, oświetlenie uliczne, odwodnienie ulicy i kanał technologiczny oraz kanalizację sanitarną. Opracowano dokumentację techniczną, ogłoszono przetarg i podpisano umowę. Prace będą dokończone w roku 2022. Niezrealizowaną kwotę wydatku 764.445,00 zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających.

g) Oświetlenie ulic – wykonanie 48 924,43 zł

Wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy oświetlenia ulicznego w pasie drogowym drogi gminnej ul. Kaliskiej w Łowiczu na łuku między skrzyżowaniem ul. Kaliskiej z ul. Bawełnianą i ul. Włókienniczą (zgodnie z umową nr SK/19-W/2021).

Rozbudowa oświetlenia ulicznego w pasie drogowym drogi gminnej ul. Kaliskiej w Łowiczu na łuku między skrzyżowaniem ul. Kaliskiej z ul. Bawełnianą i ul. Włókienniczą (zgodnie z umową nr SK/35-W/2021).

Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad robotami w branży elektrycznej dla zadania obejmującego rozbudowę oświetlenia ulicznego w pasie drogowym drogi gminnej ul. Kaliskiej w Łowiczu na łuku między skrzyżowaniem ul. Kaliskiej.

Wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy oświetlenia ulicznego w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 703 na odcinku ul. Łęczyckiej w Łowiczu polegającej na doświetleniu trzech przejść dla pieszych.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 3.

Współdziałanie z PKP i PKS w celu poprawy połączeń komunikacyjnych miasta z otoczeniem

a) Budowa pętli autobusowych dla autobusów komunikacji publicznej oraz zakup wiat autobusowych,

Wyłoniono wykonawcę na roboty budowlane związane z budową pętli autobusowych dla autobusów komunikacji publicznej na ul. Tuszewskiej i ul. Łódzkiej. Wartość prac 235 011,12 zł brutto. Pętle autobusowe zostały wykonane i oddane do użytkowania. Zakupiono 21 wiat autobusowych w następujących lokalizacjach:

- ul. Sikorskiego 2 szt., ul. Starzyńskiego 2 szt., ul. Wiejska 1 szt., ul. Powstańców 1863r. 1 szt., ul. Jana Pawła II 4 szt., ul. Armii Krajowej 3 szt., ul. Chełmońskiego 2 szt., ul. Łódzka 1 szt., ul. Kurkowa 2 szt., ul. Tuszewska 1 szt., ul. Kiernozka 1 szt., ul. Blich 1 szt.

b) Modernizacja dworca w Łowiczu

Komfortowy, bezpieczny, spełniający współczesne standardy obsługi podróżnych, a do tego z elewacją łączącą w sobie XIX-wieczny charakter z nowoczesnością i motywem z wycinanki łowickiej – taki po modernizacji będzie dworzec Łowicz Główny. W październiku 2021 r. w holu dworca Łowicz Główny została zorganizowana konferencja prasowa poświęcona modernizacji budynku. Inwestycja realizowana będzie w ramach Programu Inwestycji Drogowych, a jej koszt wyniesie około 12 mln zł. Prace zakończą się w drugiej połowie 2023 roku.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 4:

Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych

a) Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych wraz z infrastrukturą – 3 964 874,02 zł

Kontynuacja budowy nowych dróg od ronda na ul. 1-go Maja do wiaduktu:

- wykonanie ulicy łączącej ul. 3-Maja z ulicą wjazdową na wiadukt długość około 120 m z chodnikami i ścieżką rowerową;
- budowa łącznika z ul. Napoleońską i budowa ul. Napoleońskiej wraz z miejscami postojowymi dla samochodów osobowych na potrzeby dworca PKP oraz przebudowa układu komunikacyjnego długość nowych ulic 450 m;
- budowa odcinka ul. Magazynowej łączącego z ul. Napoleońską;
- budowa pełnej infrastruktury drogowej tj. kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągu, kanał technologiczny, oświetlenie uliczne, przebudowa sieci energetycznej, rozbiórka części budynków i usunięcie starej infrastruktury.

Koordynacja i finansowanie części prac przy wiadukcie drogowym nad linią kolejową zgodnie z porozumieniem z PKP PLK.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 5.

Wykonanie przedłużenia ulicy Starorzecze z budową ronda

W 2017 i 2018 roku wystąpiono do właścicieli z propozycją sprzedaży gruntu pod budowę drogi. Nikt z właścicieli nie odpowiedział w tej sprawie, natomiast w 2021 r. ponownych wystąpień nie było.

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 6:

***Modernizacja taboru transportowego Miasta Łowicza
oraz infrastruktury związanej z obsługą taboru
i prowadzonym transportem zbiorowym***

a) Modernizacja mostu / ul. Mostowa

W 2021 roku Miasto Łowicz otrzymało blisko 22 mln zł dofinansowania z rządowego programu „Polski Ład” na przebudowę ul. Mostowej z budową ronda łączącego ul. Mostową z ul. Starorzeczce i ul. Tkaczew z modernizacją mostu i budową ścieżki rowerowej od ul. Mostowej do ul. Warszawskiej. Jest to istotny ciąg komunikacyjny dla transportu zbiorowego – tym odcinkiem poruszają się autobusy MZK, PKS i Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 7.

Budowa obwodnicy na Górkach

Zarząd Województwa odmówił uzgodnienia projektu „Aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza” w zakresie zgodności z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Łódzkiego” w dniu 28 listopada 2016 roku Burmistrza Miasta Łowicza złożył zażalenie na postanowienie Zarządu Województwa Łódzkiego w dniu 5 grudnia 2016 roku. W dniu 30 grudnia 2016 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi utrzymało w mocy zaskarżone postanowienie organu I instancji.

W dniu 15 lutego 2017 r. Burmistrz Miasta Łowicza złożył skargę na postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r Sąd Administracyjny w Łodzi uchylił zaskarżone postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi i poprzedzające je postanowienie Zarządu Województwa Łódzkiego.

Uchwałą NR LXIII/444/2018 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 27 września 2018 r. w sprawie aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza został potwierdzony dotychczasowy, projektowany przebieg drogi wojewódzkiej 703, który miałby zastąpić obecny stanowiący ul. Łęczycką.

Sprawa budowy obwodnicy dzielnicy Górek była rozważana w roku 2021 przy programie budowy obwodnicy Łowicza, w ramach programu budowy 100 obwodnic. Dwa warianty okrążają Miasto Łowicz od strony zachodniej i obejmowałyby, budowę obwodnicy w nieco innym przebiegu niż było to planowane pierwotnie, ale rozwiązujący znacząco ten problem. Na tę chwilę nie są podjęte żadne konkretne ustalenia co do takiego rozwiązania i nie wiadomo który wariant będzie przyjęty do realizacji (trwa etap konsultacji). Najprawdopodobniej do czasu rozstrzygnięcia tej kwestii, nie będzie żadnych działań podejmowanych przez Zarząd Województwa.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

ZADANIE 1:

Dalsze niwelowanie dysproporcji pomiędzy stopniem zawodociągowania a stopniem skanalizowania miasta

- a) **Budowa sieci wodociągowej w160 w ul. Ułańskiej Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Bł. Bolesławy Lament - 156 210,00 zł**

Wykonano odcinek sieci kanalizacji deszczowej w ul. Bł. Bolesławy Lament w Łowiczu z zastosowaniem systemu zaprojektuj i wybuduj.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

ZADANIE 2:

Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez

***rozdział wód deszczowych od ścieków sanitarnych,
udroźnienie kanalizacji deszczowej***

Trwają sukcesywnie prace udroźnienia kanalizacji deszczowej i sanitarnej, prowadzone przez Zakład Usług Komunalnych.

W październiku 2021 roku awarii uległ kolektor sanitarny, odprowadzający ścieki do Przepompowni nr 1 przy ul. Piłsudskiego. Na kilkumetrowym odcinku kolektora doszło do jego rozszczelnienia. Do urządzeń tłocznych pompowni zaczęły dostawać się duże ilości piachu, który następnie był transportowany do kolektora odprowadzającego nieczystości w kierunku miejskiej oczyszczalni.

Awaria, uwagi na trudność dostępu do urządzenia zlokalizowanego 6 m pod ziemią, była trudna do usunięcia, dlatego zainstalowano rozwiązanie zastępcze w postaci silnej pompy zewnętrznej, co zapewniło dalszą pracę przepompowni.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

ZADANIE 3:

Modernizacja oczyszczalni ścieków

a) Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz – etap I, wykonanie 16 463 209,29 zł

Środki zostały wykorzystane na wykonanie robót budowlanych przez Firmę FAMBUD ze Skierniewic, na wykonanie robót budowlanych z Wykonawcą Konsorcjum Firm: Lider Konsorcjum - HMK Sp. z o.o., 43-200 Pszczyna, ul. Dworcowa 13, Partner Konsorcjum - Konstrukcje Jastrzębie Sp. z o.o., 44-330 Jastrzębie-Zdrój, ul. Towarowa 15 - zadanie „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łowiczu - zadanie IB (bez hydrolizy)”.

Poniesiono również wydatki za pełnienie nadzoru autorskiego dla realizacji przedsięwzięcia, świadczenie usług nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania inwestycyjnego, za usługę nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi przy realizacji inwestycji, kompleksowa i ciągła obsługa konsultingowa w zakresie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, podatek VAT.

Po kompleksowej modernizacji oczyszczalni podniesiony zostanie znacznie stopień hermetyczności procesu, wzrośnie poziom skanalizowania aglomeracji łowicza oraz rozpoczęty proces wykorzystywania energii odnawialnej w ramach Oczyszczalni ścieków w Łowiczu. Co będzie

miało znaczący wpływ na polepszenie standardu ochrony środowiska, zmniejszenie zużycia energii poprzez wykorzystanie źródeł odnawialnych (biogaz) oraz skuteczniejszą eliminację biogenów. Usprawni również system gospodarki osadowej, co wpłynie racjonalnie na gospodarkę wodno-ściekową.

Modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Łowiczu realizowana jest w ramach projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz”.

Wartość projektu wynosi 93 963 387,27 zł. Wkład Funduszy Europejskich to 48 905 572,67 zł. Realizacja rozłożona została w czasie: 01.01.2014 r. - 31.12.2022 r.

MONITORING WSKAŹNIKÓW REALIZACJI STRATEGII MIASTA ŁOWICZA NA LATA 2015-2023

(z uwagi na częściowy brak informacji za rok 2021 w GUS (w większości dostępne są dane za I półrocze 2021) niektóre wskaźniki zostały przedstawione w ujęciu rok 2019 do roku 2020) – <https://bdl.stat.gov.pl/> - data dostępu: 11.05.2022 r.

Obszar objęty monitoringiem	Wskaźnik – narzędzie kontroli	Zmiany (rok do roku)
Wskaźniki monitorujące ogólną kondycję Łowicza	Liczba ludności	27 896 (2020) 27 687 (2021) SPADEK o 209
	Przyrost naturalny	- 154 (2020) - 120 (2021) SPADEK o 34
	Saldo migracji na pobyt stały	- 165 (2019) - 200 (2020) SPADEK o 35
	Ludność w wieku produkcyjnym, przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym	- wiek produkcyjny 57,1 % - wiek przedprodukcyjny 17,0 % - wiek poprodukcyjny 25,9 % (2020) - wiek produkcyjny 57,5 %, WZROST o 0,4 % - wiek przedprodukcyjny 17,8 %, WZROST o 0,8 % - wiek poprodukcyjny 24,7 %, SPADEK o 1,2 % (2021)
	Liczba urodzeń żywych	231 (2019) 255 (2020) WZROST o 24
	Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,14 (2019) 9,09 (2020) WZROST o 0,95

	Liczba zgonów	350 (2019) 375 (2020) WZROST o 25
	Zgony na 1000 ludności	12,3 (2019) 13,4 (2020) WZROST o 1,1
Wskaźniki monitorujące realizację celu I – Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	76 (2019) 78 (2020) WZROST o 2
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	155 (2020) 151 (2021) SPADEK o 4
	Spółki prawa handlowego	143 (2019) 157 (2020) WZROST o 14
	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 000 ludności	375 (2019) 387 (2020) WZROST o 12
	Spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego na 1000 mieszkańców	13 (2019) 13 (2020) BEZ ZMIAN
	Pracujący w gospodarce narodowej (liczba osób)	b.d.
	Pracujący na 1000 mieszkańców	298 (2019) 291 (2020) SPADEK o 7
	Ilość nowych inwestorów wraz z liczbą stworzonych miejsc pracy	b.d.
Wskaźniki monitorujące realizację celu strategicznego II – Podniesienie poziomu jakości życia.	Liczba uczestników imprez w Łowickim Ośrodku Kultury	39 310 (2019) 3 719 (2020) SPADEK o 35 597
	Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu miasta	8,4 mln zł (2019) 2,3 mln zł (2020) SPADEK o 6,1 mln zł
	Liczba bezrobotnych	792 (2020) 776 (2021) SPADEK o 16
	Liczba długotrwale bezrobotnych	424 (2020) 399 (2021) SPADEK o 25
	Liczba przestępstw	b.d. (2019) 528 (2020) b.d. (2021)

Wskaźniki monitorujące realizację celu strategicznego III – Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego miasta (%)	52 % (2019) 54 % (2020) WZROST o 2 %
	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	22 (2019) 23 (2020) WZROST o 1
	Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców	414,2 (2019) 419,7 (2020) WZROST o 5,5
	Ilość nowo powstałych mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych (łącznie)	0 (2020) 0 (2021) BEZ ZMIAN
	Ilość kilometrów ścieżek rowerowych	11,6 (2019) 12 (2020) WZROST o 0,4

BURMISTRZ
Kalinowski
Krzysztof Jan Kaliński

Opracowanie:

**Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości**

Urząd Miejski w Łowiczu
 Al. Sienkiewicza 62, 99-400 Łowicz
 tel. 46 830 91 68 / 88 / 97

www.lowicz.eu